

Yhtymäkokous

Kokoustiedot

Aika 13.6.2024

Paikka Kokous järjestetään sähköisenä kokouksena

Käsiteltävät asiat

Kokoustiedot ja osallistujat	1
1 § Kokouksen järjestäytyminen ja ääniluettelon vahvistaminen	3
2 § Tilinpäätös 2023, toiminnan ja talouden toteutuminen vuonna 2023	5
3 § Tilintarkastuskertomus ja vastuuvapauden myöntäminen tilikaudelta 2023	9
4 § Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2023	13
5 § HUS-yhtymän talousarviokehys vuodelle 2025	15
6 § Oy Apotti Ab:n omistus- ja takausjärjestelyt	20
7 § Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaalan omavelkaisten takausten korottaminen	30
8 § Hallintosäännön muuttaminen	38
9 § Sidonnaisuusilmoitukset	43
10 § Eronpyyntö yhtymähallituksen varajäsenen tehtävästä	46
11 § Kansalliskielilautakunnan jäsenen valinta	49

13.6.2024

Aika 13.6.2024 10:00**Paikka** Kokous järjestetään sähköisenä kokouksena**Lisätietoja****Osallistujat**
Päätöksentekijät Yhtymäkokousedustaja, Helsingin kaupunki
Yhtymäkokousedustaja, Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Yhtymäkokousedustaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Yhtymäkokousedustaja, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Yhtymäkokousedustaja, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue**Muut** Risto Rautava, yhtymähallituksen puheenjohtaja
Markku Sistonen, yhtymähallituksen vpj.Matti Bergendahl, toimitusjohtaja, HUS
Lauri Tanner, hallintojohtaja, HUS

13.6.2024

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Asia omana pykälänä listalla.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Asia omana pykälänä listalla.

1 § Kokouksen järjestäytyminen ja ääniluettelon vahvistaminen

Selostus

Perussopimuksen 7 §:n mukaan yhtymäkokouksessa kutakin jäsentä edustaa yksi edustaja, joka käyttää edustamansa jäsenen äänivaltaa. Perussopimuksen 9 §:n mukaan yhtymäkokous on päätösvaltainen, kun vähintään puolet jäsenistä ja yli puolet jäsenten äänivallasta on edustettuna kokouksessa.

Perussopimuksen 8 § mukaisesti yhtymäkokouksessa jäsenten äänivalta jakautuu niiden asukasmäärien suhteessa. Perussopimuksen 37 §:n mukaan ensimmäisellä vaalikaudella HUS-yhtymän jokaisen jäsenen äänivalta perustuu Tilastokeskuksen väestörakennetilaston vuoden 2020 lopussa olevien tietojen mukaiseen asukasluukuun.

Äänivallan ollessa prosentuaalinen osuus väkiluvussa, äänen kokonaismääräksi voidaan asettaa selkeyden vuoksi sadalla jaollinen luku. Asukasluvut jäsenittäin Tilastokeskuksen väestörakennetilaston vuoden 2020 lopussa olevien tietojen mukaisesti on kuvattu perussopimuksen perusteluissa.

Asukaslukujen erojen huomioimiseksi äänivalta tulisi määrittää riittävällä tarkkuudella ja näin ollen HUS-yhtymän äänen kokonaismääräksi muodostuisi 1000 ääntä, jotka jakautuisivat jäsenittäin niiden asukaslukujen suhteessa ääniluettelossa kuvatulla tavalla. Ääniluettelo on asiakohdan liitteenä 1.

Pöytäkirja valmistuu välittömästi kokouksen jälkeen. Puheenjohtaja hyväksyy ja pöytäkirjantarkastajat tarkastavat pöytäkirjan sähköisesti asianhallintajärjestelmässä kokouspäivänä klo 15 mennessä.

Päätösesitys

Yhtymäkokous päättää

1. todeta HUS-yhtymän jäsenten nimeämät yhtymäkokousedustajat sekä muut kokouksen osanottajat ja todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi;
2. laatia ja vahvistaa yhtymäkokouksen ääniluettelon;
3. valita yhtymäkokouksen puheenjohtajan, joka kutsuu pöytäkirjanpitäjän laatimaan pöytäkirjan tästä kokouksesta; sekä
4. valita pöytäkirjantarkastajat.

Julkisuus

Julkinen

13.6.2024

HUS/3413/2024

Lisätiedot

Hallintojohtaja Lauri Tanner, etunimi.sukunimi@hus.fi

Liitteet

1. Ääniluettelo

Tiedoksi

2 § Tilinpäätös 2023, toiminnan ja talouden toteutuminen vuonna 2023

Selostus

HUS-yhtymän yhtymäkokous hyväksyi kokouksessaan 14.12.2022 § 21 vuoden 2023 talousarvion. Vuodelle 2023 asetettu tulostavoite oli nollatulos, jolloin vuosikate vastaa poistoja. Hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin kautta HUSille myönnetty laskutuskehys vuodelle 2023 oli 2 101,4 milj. euroa, joka oli noin 73 milj. euroa alle HUSin esittämän tason. Rahoituksen ollessa kiinteä, ja jo lähtökohtaisesti toimintaan nähden liian niukka, jouduttiin talousarviota merkittävästi sopeuttamaan.

Hallitus käsitteli talousarvion valmistelun tilannetta useaan kertaan syksyn aikana, ja linjasi tasapainottamisohjelmasta. Ohjelma sisälsi mm. HUS oman tutkimusmäärärahan leikkauksen 17 milj. eurosta 10 milj. euroon rahoituspuuttuessa, jota ei kuitenkaan lopulta toteutettu. HUSin tutkimustoiminnalla on merkittävä vaikutus koko Suomen terveydenhuollon kehittymiselle. Rahoituksesta puuttuva 7 milj. euron osuus kirjattiin teknisesti tukiin ja avustuksiin, ja rahoituksesta neuvoteltiin STM:n ja hyvinvointialueiden kanssa. Rahoitusta ei kuitenkaan saatu. Talousarvioon sisällytettiin myös 15 milj. euron edestä tuottoja omaisuuden myyntiin liittyen, joissa keskeisin suunniteltu myyntikohde oli Logistiikkakeskus. Yhtymähallituksessa 18.12.2023 § 174 kuitenkin linjattiin, ettei edellytyksiä myynnille vuonna 2023 ole STM:ltä asiasta saadun lausunnon perusteella. Myös suunnittelemattomat kustannusten muutokset vaikuttivat merkittävästi tulokseen. Keskeisin tulokseen vaikuttanut tekijä oli sotesektorin palkkaratkaisu, jonka taso ei ollut tiedossa vielä talousarviovaiheessa, tämä tarkoitti noin 48,5 milj. euron kuluisäystä.

Saapuneiden läheteiden kokonaismäärä kasvoi merkittävästi vuoteen 2022 verrattuna. Ennalta suunniteltua kiireetöntä hoitoa koskevien elektivisten läheteiden vertailukelpoinen määrä (356 158) kasvoi 5,2 % edellisvuoteen verrattuna.

Erikoissairaanhoidon päivystyskäyntien määrä väheni 1,0 % vuodesta 2022. Vuonna 2023 päivystyskäyntien päiväkohtainen määrä oli keskimäärin 701, kun vuonna 2022 se oli noin 708 päivystyskäyntiä.

HUSissa hoidettujen kaikkien eri henkilöiden kokonaismäärä (sisältäen sekä yhteispäivystysten terveyskeskuspotilaat, että erikoissairaanhoidon potilaat) oli 691 702 henkilöä. Määrä kasvoi 2,9 % edellisestä vuodesta. Erikoissairaanhoidossa hoidettiin yhteensä 569 404 eri potilasta. Määrä kasvoi 3,2 % edellisestä vuodesta.

HUSin jäsen hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin asukkaista kehukseen luettavia palveluja vuonna 2023 käytti yhteensä 630 283 (35,8 %) asukasta. Määrä

kasvoi 8 980 henkilöllä (+ 1,4 %) edellisestä vuodesta.

Vuonna 2023 asukaskohtainen kustannus on keskimäärin 1 214 euroa, joka 10 euroa (+ 0,8 %) suurempi kuin vuoden 2022 deflaoitu asukaskohtainen kustannus.

Sairaanhoidollisen palvelutuotannon vertailukelpoinen volyymi ylitti talousarvion 0,8 % ja kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 3,9 %. Tuotanto painottui suunniteltua enemmän kevyempiin tuotteisiin (esim. poliklinikkakäynnit ja päiväkirurgia).

Talousarviovuodelle 2023 HUS-yhtymätasolla asetettiin sitovaksi tavoitteeksi jäsenlaskutuksen kehys 2 101,4 milj. euroa., joka toteutui ennakoidusti talousarvion mukaisesti kehyyksen ollessa vuosikohtaisesti kiinteä. Palvelujen toteutunut käyttö ylitti kehyyksen yhteensä 34,6 milj. eurolla, ja jäsenkohtainen vaihtelu oli suurta.

Toimintakulut (2 892,6 milj. euroa) ylittivät talousarvion 2,1 % 61,0 milj. euroa. Keskeisin ylitystä aiheuttanut kuluerä oli henkilöstökulut 1 604,8 milj. euroa, jotka ylittivät talousarvion 3,5 % (54,0 milj. euroa). Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan palkankorotukset vuodelle 2023 eivät olleet talousarviovaiheessa vielä tiedossa ja talousarviossa oli varauduttu noin puolet pienempiin korotuksiin. Toimintatuotot (2 906,5 milj. euroa) alittivat talousarvion 1,7 %:lla, 51,4 milj. euroa. Keskeisin syy tuottojen alitukselle oli Diagnostiikkakeskuksen liian korkea arvio korona- ja näytteenottoanalytiikan myynnistä vuodelle 2023. Palvelutuotannon taso normalisoitui vuonna 2023 monen poikkeavan vuoden jälkeen. Laskutettavien siirtoviivehoitopäivien määrä laski merkittävästi vuodesta 2022.

Tilikauden 2023 lopullinen tulos päättyi 111,1 milj. euroa alijäämäiseksi. HUS-Yhtymällä oli ennestään vuodelta 2022 alijäämää 93 tuhatta euroa, koska valtionvarainministeriön myöntämä rahoitus sote-muutoksen valmistelua varten ei kattanut kaikkia siitä aiheutuneita kuluja. Hyvinvointialuelain 115 § mukaisesti hyvinvointiyhtymän taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Siten HUS-yhtymän tulee kattaa 2022 ja 2023 vuosilta kertynyt alijäämä 111,2 milj. euroa vuoden 2025 loppuun mennessä.

Vuonna 2023 HUSin investoinnit olivat yhteensä 250,4 milj. euroa. HUSin omaan taseeseen kirjattavien investointien kokonaistoteuma oli 237,1 milj. euroa. Rakentamisen osuus oli 179,1 milj. euroa. Pääosa suurista hankkeista on edelleen Meilahden, Jorvin, Peijaksen ja Hyvinkään sairaala-alueilla. Kustannuksiltaan suurimmat rakennushankkeet Meilahden alueella vuonna 2023 olivat Tammisairaala (62,7 milj.), Jorvin sairaalan uusi osastorakennus (43,8 milj. euroa) ja Naistenklinikan A-osan peruskorjaus (16,7 milj. euroa). Lisäksi mittavia rakennushankkeita olivat Jorvin sairaalan K-leikkausosaston ja alapuolisten tilojen peruskorjaus (7,5 milj.) ja

13.6.2024

HUS/2004/2024

Hyvinkään sairaalan osastojen 3 ja 4 sekä A-osan julkisivun peruskorjaukset (5,6 milj.). Investointeihin (sisältäen kaikki rahoitusmuodot) varattiin talousarviossa 259,9 milj. euroa, josta käytettiin 250,4 milj. euroa.

Pitkäaikaista lainaa nostettiin 160,0 milj. euroa ja lainoja lyhennettiin 29,6 milj. euroa vuonna 2023. Vuoden lopussa lainakanta oli 996,2 milj. euroa. Lyhytaikaista rahoitusta ei tarvittu maksuvalmiuden turvaamiseen kuluneen vuoden aikana, eikä lyhytaikaista lainaa tilinpäätösajankohtana ollut. Lainasaamiset vähenivät 24,1 milj. euroon. Rahavarat olivat 130,8 milj. euroa. Kassan riittävyys oli 15,1 päivää, joten 15 päivän kassan riittävyystavoite saavutettiin. HUS-yhtymän omavaraisuusaste oli 14,9 % (vähimmäistavoite 20 %). Lainakannan ennakoitaan kasvavan lähivuosina, mihin vaikuttaa osaltaan HUSin investointiohjelma.

Esityslistan paremman luettavuuden ja teknisen toteutuksen takia listateksti on tiivis ja laajempi vuoden 2023 tilinpäätöksen esittelyteksti on liitteenä.

Päätösesitys

Yhtymäkokous päättää

1. merkitä tiedoksi vuoden 2023 henkilöstökertomuksen ([liite 1](#));
2. hyväksyä [liitteen 2](#) mukaisen vuoden 2023 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen ja
3. että HUS-yhtymän tulos -111 149 776,94 euroa kirjataan HUS-yhtymän taseen oman pääoman yli- /alijäämätilille

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Perussopimus 10 §

Lisätiedot

Toimitusjohtaja Matti Bergendahl, etunimi.sukunimi@hus.fi
Talousjohtaja Jari Finnilä, etunimi.sukunimi@hus.fi

Liitteet

4. Laajempi listateksti TP 2023
 1. Henkilöstökertomus 2023
 - 1 b. Henkilöstökertomus taulukot 2023
 2. Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

3. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen liite 7: Avainluvut hyvinvointialueittain 2023

Tiedoksi

Uudenmaan hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki
Talousjohtaja Jari Finnilä
Konsernitalouspäällikkö Tarja Kortesalmi

3 § Tilintarkastuskertomus ja vastuuvapauden myöntäminen tilikaudelta 2023

Selostus

Tarkastuslautakunta 4.4.2024 § 14

Esittelijä Arviointijohtaja Pirjo Räsänen

Hyvinvointialuelain 611/2021 127 §:n mukaan tilintarkastajan on toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. HUS-yhtymän hallintosäännön 78 §:ssä määrätään, että tilintarkastuskertomus on annettava huhtikuun loppuun mennessä.

Tilintarkastajan on tarkastettava:

- onko hallintoa hoidettu lain ja yhtymäkokouksen päätösten mukaisesti,
- antavatko tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös sekä toimintakertomus tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikean ja riittävän kuvan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta,
- ovatko rahoituksen perusteista annetut tiedot oikeita ja
- onko sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Hyvinvointialuelain 130 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava yhtymäkokoukselle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset (tilintarkastuskertomus). Kertomuksessa on myös esitettävä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus. Jos tilintarkastaja havaitsee, että hallintoa ja taloutta on hoidettu vastoin lakia tai yhtymäkokouksen päätöksiä, eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen, tilintarkastuskertomuksessa on tehtävä asiasta tilivelvolliseen kohdistuva muistutus. Muistutusta ei voida kohdistaa yhtymäkokoukseen.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on hyvinvointialuelain 611/2021 125 §:n mukaan valmistella yhtymäkokouksen päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.

Tilintarkastuskertomus tilikaudelta 2023 allekirjoitetaan 4.4.2024, joten tämän §:n täydennetty selostusosa ja päätösesitys tallennetaan lautakunnan sähköiseen työtilaan ennen kokouksen alkamista. Myös yhteenvetoraportti vuoden 2023 tilintarkastuksesta tallennetaan sähköiseen työtilaan ennen kokouksen alkamista.

Päätösesitys

13.6.2024

HUS/3053/2024

Esittelijä toi kokoukseen seuraavan päätösesityksen: Tarkastuslautakunta HUS-yhtymän tarkastuslautakunta toimittaa tilintarkastajan 4.4.2024 allekirjoittaman HUS-yhtymän yhtymäkokoukselle osoitetun tilintarkastuskertomuksen 2023 sekä tilintarkastajan yhteenvetoraportin HUS-yhtymän vuoden 2023 tilintarkastuksesta HUS-yhtymän yhtymäkokoukselle. HUS-yhtymän tarkastuslautakunta esittää tilintarkastuskertomuksessa 2023 lausutun perusteella, että HUS-yhtymäkokous päättää

- merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomuksen 2023
- hyväksyä vuoden 2023 tilinpäätöksen ja
- myöntää tilivelvollisille vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.-31.12.2023 edellyttäen, että yhtymäkokous hyväksyy tarkastuksen tuloksena mainitun talousarviopoikkeaman.

Asian käsittely

Esittelijä täydensi asian selostusta seuraavasti:

Tilintarkastuskertomus

HUS-yhtymän tilintarkastaja, BDO Audiator Oy, on antanut tarkastuslautakunnalle yhtymäkokoukselle osoitetun, vastuunalaisen tilintarkastajan HT, JHT Minna Ainasvuoren 4.4.2024 allekirjoittaman tilintarkastuskertomuksen tilikaudelta 2023.

Tilintarkastuskertomus on mukautettu, mutta se ei sisällä hyvinvointialuelain 130 §:n tarkoittamaa tilivelvolliseen kohdistuvaa muistutusta. Tilintarkastaja esittää tarkastuksen tuloksena muun ohella seuraavaa:

Vuoden 2023 talousarvion sitovan tavoitteen olennainen ylitys tapahtui tavoitteen Tilikauden tulos osalta (tilivelvolliset yhtymähallitus ja toimitusjohtaja). Tilikauden tulos oli -111.149.776,94 euroa talousarviotavoitteen ollessa 0 euroa.

Yhtymän taseessa on tilikausilta 2022 ja 2023 kertynyttä alijäämää yhteensä -111.242.859 euroa. Lain hyvinvointialueesta 115 §:n mukaisesti kertynyt alijäämä tulee kattaa vuoden 2025 loppuun mennessä. Yhtymän taloussuunnitelman 2024-2026 mukaan tilikauden 2025 lopussa olisi kattamatonta alijäämää -16.114.859 euroa ottaen huomioon aiemmilta tilikausilta syntynyt alijäämä. Yhtymän talouden tasapainoon ja rahoituksen riittävytyteen kulujen kattamiseksi tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Hyvinvointialuelain 134 §:n mukaan yhtymän myöntäessä takauksia, tulee yhtymän

13.6.2024

HUS/3053/2024

edut turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Vuonna 2023 annetuille omavelkaisille takauksille Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaalalle (180 milj. euroa) ja Kiinteistö Oy Hyvinkään Sairaalamäelle (1,4 milj. euroa) ei ole pyydetty vastavakuuksia. Lisäksi aikaisemmilta tilikausilta myönnettyjä vastavakuudettomia takauksia on jäljellä yhteensä 86 milj. euroa. Takauspäätöksissä ja tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä on todettu, että myönnetyt takaukset eivät vaaranna HUS-yhtymän kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä eikä takauksiin myöskään sisälly hyvinvointialueissa tarkoitettua merkittävää taloudellista riskiä ottaen huomioon yhtiöiden tarkoituksen sekä sen, että yhtiön omistajina on pelkästään julkisyhteisöjä.

Muilta osin yhtymän hallintoa on hoidettu lain ja yhtymäkokouksen päätösten mukaisesti."

Tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä tilintarkastaja lausuu seuraavaa: "Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä. Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta edellyttäen, että yhtymäkokous hyväksyy tarkastuksen tuloksena mainitun talousarviopoikkeaman."

Tilintarkastuskertomuksen lisäksi tilintarkastusyhteisö on antanut 4.4.2024 päivätyn, vastuunalaisen tilintarkastajan HT, JHT Minna Ainasvuoren allekirjoittaman yhteenvetoraportin vuoden 2023 tilintarkastuksesta.

Vastuunalainen tilintarkastaja Minna Ainasvuori selosti yhteenvetoraportin tulokset ja tilintarkastuskertomuksen.

Arviointijohtaja Pirjo Räsänen esitteli asian.

Merkittiin, että vastuunalainen tilintarkastaja Minna Ainasvuori poistui kokouksesta klo 15.01 päätöksenteon jälkeen.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

-.-.-

Yhtymäkokous 13.6.2024

Selvennyksenä todetaan, että jos yhtymäkokous hyväksyy tilinpäätöksen päätösehdotuksen kohdassa 2, hyväksyy se samalla siihen sisältyvän

talousarviopoikkeaman, johon viitataan päätösehdotuksen kohdassa 3.

Päätösesitys

Yhtymäkokous päättää

1. merkitä tiedoksi HUS-yhtymän tilintarkastuskertomuksen 2023
2. hyväksyä HUS-yhtymän vuoden 2023 tilinpäätöksen ja
3. myöntää HUS-yhtymän tilivelvollisille vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.-31.12.2023 edellyttäen, että yhtymäkokous hyväksyy tarkastuksen tuloksena mainitun talousarviopoikkeaman.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Perussopimus § 10

Lisätiedot

Arviointijohtaja Pirjo Räsänen, etunimi.sukunimi@hus.fi
Vastuunalainen tilintarkastaja Minna Ainasvuori

Liitteet

Tilintarkastuskertomus HUS 2023
Yhteenvetoraportti 2023

Tiedoksi

Uudenmaan hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki
Arviointijohtaja Pirjo Räsänen
Arviointipäällikkö Jenni Hämäläinen
Vastuunalainen tilintarkastaja HT, JHT Minna Ainasvuori

4 § Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2023

Selostus

Tarkastuslautakunta 25.4.2024 § 18

Esittelijä Arviointijohtaja Pirjo Räsänen

HUS-yhtymän tarkastuslautakunnan tehtävänä on laatia arviointikertomus vuodelta 2023. Arviointikertomus tulee antaa HUS-yhtymän yhtymäkokoukselle toukokuun loppuun mennessä HUS-yhtymän hallintosäännön §:n 73 mukaisesti.

Tarkastuslautakunta on käsitellyt vuotta 2023 koskevaa arviointikertomusta kokouksissa 29.2.2024 (§ 9), 14.3.2024 (§ 11) ja 4.4.2024 (§ 15). Kokouksissa saadun palautteen perusteella ulkoisen tarkastuksen yksikkö on valmistellut liitteenä olevan arviointikertomusluonnoksen.

Liitteinä ovat myös arviointimuistiot seuraavista arviointikertomuksen aiheista: Hoitotyön johtaminen ja sen tuloksellisuus, Synnytysten ja lapsettomuushoitojen järjestäminen, HUS apuvälinepalvelujen järjestäjänä ja Arviointikertomuksessa 2022 annettujen suositusten toteutuminen.

Arviointikertomus ja muistiot ovat salaisia siihen asti, kunnes tarkastuslautakunta on hyväksynyt arviointikertomuksen (JulkL 24 § 1 mom. 15k).

Tarkastuslautakunnan hyväksymisen jälkeen arviointikertomus ja arviointimuistiot tallennetaan www.arviointikertomushus.fi verkkosivulle, jonne laaditaan myös tiivistelmät arviointikertomuksen sisältämistä arvioinneista. Lisäksi arviointikertomus ja tiivistelmät lähetetään käännettäväksi ruotsin kielelle.

Yhtymäkokous käsittelee arviointikertomuksen 2023 tilinpäätöksen yhteydessä 13.6.2024. Hallintosäännön §:n 73 mukaan yhtymähallitus antaa yhtymäkokoukselle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomuksen johdosta ryhdytään viimeistään joulukuun loppuun mennessä.

Arviointikertomuksesta laaditaan oheismateriaalina oleva mediatiedote, joka julkaistaan yhtymäkokousta edeltävänä päivänä.

Arviointipäällikkö Jenni Hämäläinen selostaa liitteenä olevan arviointikertomusluonnoksen sekä mediatiedotteen.

Päätösesitys

13.6.2024

HUS/3373/2024

Tarkastuslautakunta

1. hyväksyy vuotta 2023 koskevan arviointikertomuksen,
2. valtuuttaa ulkoisen tarkastuksen viranhaltijat tekemään arviointikertomukseen mahdolliset tekniset korjaukset,
3. toimittaa arviointikertomuksen tiedoksi HUS-yhtymän hallituksen puheenjohtajalle sekä toimitusjohtajalle ja
4. päättää antaa arviointikertomuksen tiedoksi yhtymäkokoukselle 13.6.2024.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

-.--

Yhtymäkokous 13.6.2024:**Päätösesitys**

Yhtymäkokous päättää merkitä tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2023.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Perussopimus § 10

Lisätiedot

Arviointijohtaja Pirjo Räsänen@hus.fi

Liitteet

1. Arviointikertomus 2023
2. Arviointimuistio: Hoitotyön johtaminen ja sen tuloksellisuus
3. Arviointimuistio: Synnytysten ja lapsettomuushoitojen järjestäminen
4. Arviointimuistio: HUS apuvälinepalvelun järjestäjänä
5. Arviointimuistio: Arviointikertomuksen 2022 suositusten toteutuminen

TiedoksiUudenmaan hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki
Arviointijohtaja Pirjo Räsänen
Arviointipäällikkö Jenni Hämäläinen

5 § HUS-yhtymän talousarviokehys vuodelle 2025**Selostus****Yhtymähallitus 6.5.2024 § 47**

Esittelijä Toimitusjohtaja Matti Bergendahl
Valmistelija Talousjohtaja Jari Finnilä

Taustaa

Talousarviovalmistelun 2025 pohjana toimii Valtiovarainministeriön 25.4.2024 julkaisema julkisen talouden suunnitelma vuosille 2025-2028. Valtiovarainministeriö julkaisee hyvinvointialueiden aluekohtaisen vuoden 2025 rahoituslaskelman ja rahoituksen painelaskelman vasta 29.4.2024, siksi kehysvalmistelu vuodelle 2025 on jouduttu tekemään arvioituihin tietoihin perustuen.

Hyvinvointialueiden rahoitus

Hyvinvointialueet rahoittavat toimintansa pääosin yleiskatteisella valtion rahoituksella. Hyvinvointialueet saavat lisäksi valtionavustuksia, asiakasmaksuja ja muita toimintatuottoja sekä rahoitustuottoja. Koko maan tasolla valtion laskennallinen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimenrahoitus sisältäen siirtymätasauksen on yhteensä noin 26,2 milj. euroa. Koko maan tasolla hyvinvointialueiden rahoitus vuonna 2025 kasvaa noin 2,1 mrd. eurolla vuoteen 2024 verrattuna.

Rahoituksen kasvuun vaikuttavat kustannustason nousu (HVA-indeksi 2,72 %, +664 milj. euroa), ennakoitu palvelutarpeen kasvu (+241 milj. euroa) sekä tehtävälainsäädännön muutokset (-336 milj. euroa). Rahoituksen taso tarkistetaan hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) 10 §:n perusteella vastaamaan koko maan tasolla toteutuneita kustannuksia jälkikäteen kahden vuoteen viipeellä.

Ensimmäinen jälkikäteistarkistus tehdään vuoden 2023 toteumatietojen perusteella vuoden 2025 rahoitukseen. Vuosittainen jälkikäteistarkistuksena tehtävä rahoituksen lisäyksen tai vähennyksen määrä riippuu tarkistusvuoden rahoituksen ja toteutuneiden kustannusten välisen erotuksen määrästä. Vuodelle 2023 myönnetyn rahoituksen ja tilinpäätöstietojen mukaisten nettokustannusten välinen erotus oli -1,36 mrd. euroa. Vuoden 2025 rahoituksessa huomioitava jälkikäteistarkistuksen määrä vuoden 2025 tasossa on 1,46 mrd. euroa, josta 73,6 milj. euroa aiheutuu indeksitarkistuksesta vuoden 2025 rahanarvoon ja 30,2 milj. euroa

13.6.2024

HUS/3370/2024

jälkikäteistarkistusta laskettaessa huomioon otavasta palvelutarpeen kasvusta. Koko maan tasolla määritelty jälkikäteistarkistus kohdennetaan alueille laskennallisen rahoituksen jakautumisen suhteessa.

Arvioidut hallituksen kehysriihen menosopeutusten vaikutukset Uudellemaalle ovat yhteensä -98,9 milj. euroa, jotka on huomiotu HUSin kehysten laskennassa (suluissa koko Manner-Suomen vaikutus) (1 000 euroa):

- Hoitotakuulainsäädännön palauttaminen vuoden 2022 mukaiseen tilaan, perusterveydenhuollon hoitotakuu 14 vrk à 3 kk (-132 milj. euroa), -36 896
- läkkäiden ympärivuorokautisen hoivan henkilöstömitoituksen keventäminen 0,65 à 0,6 (-45 milj. euroa), -12 578
- Vammaispalvelulain uudistaminen (-70 milj. euroa). -19 566
- Sosiaalihuollon henkilöstön saatavuus (kelpoisuusehtojen jousto) (-2 milj. euroa), -559
- Asiakasmaksujen korottaminen erikoissairaanhoidon maksuja painottaen (-100 milj. euroa), -27 952
- Ajokorttien ikätarkastusten rajaaminen perusterveydenhuollon palveluvalikoimasta (-5 milj. euroa), -1 398

HUS-yhtymän kehys 2025

HUS-yhtymän kehyslaskelmien valmistelussa on käytetty valtion kokonaisrahoituksen 10.10.2023 julkaistua arviota 26,5 milj. euroa, joka sisältää jälkikäteistarkistusta 1,46 mrd. euroa. Lisäksi laskelmissa on huomiotu lisäksi tehtävälainsäädännön muutokset hallituksen kehysriihen ennakkotiedon perusteella (-354 milj. euroa). Tällöin laskelman lähtöluvaksi muodostuu 26,2 milj. euron valtionrahoitus. Laskelmat päivitetään, kun aluekohtaiset tiedot ovat käytettävissä.

Laskelmissa käytetty Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin osuus Manner-Suomen laskennallisesta rahoituksesta ja jälkikäteistarkistuksesta oli (1 000 euroa 7 416 358 (28 % Manner-Suomen rahoituksesta). Lisäksi alueelle kohdistui menosopeutuksia (1 000 euroa -98 949. Uudenmaan kokonaisrahoitus oli noin ollen (1 000 euroa) 7 317 409.

HUS-yhtymän kehysrahoituksen osuus laskettiin 2023 tilinpäätöksen aluekohtaiseen jakaumaan perustuen ja se oli keskimäärin 32,8 %. Samalla prosenttiosuudella kohdennettiin Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin yhteenlasketun jälkikäteistarkistuksen määrä (1 000 euroa) 401 832. Hallitusohjelman hengen mukaisesti perusterveydenhuollon vahvistamiseksi HUS-yhtymän rahoitusta eritetään leikattavaksi -0,1 %-yksiköllä. Lisäksi vähentävänä tekijänä huomioidaan hallituksen kehysriihen esittämistä menosopeutuksista vain

13.6.2024

HUS/3370/2024

asiakasmaksujen korottaminen, mikä kohdistuu myös erikoissairaanhoidon. Asiakasmaksujen ennakoidaan korottuvan 6 % perusterveydenhuollossa ja 12,5 % erikoissairaanhoidossa. Korotusten osuus on huomioitu kehyslaskennassa.

HUS-yhtymän taseessa on tilikausilta 2022 ja 2023 kertynyttä alijäämää yhteensä (1 000 euroa) -111 243. Lain hyvinvointialueesta 115 §:n mukaisesti kertynyt alijäämä tulee kattaa vuoden 2025 mennessä. HUS-yhtymän talousarvio tulee yllä olevan lain perusteella laatia vuoden 2025 osalta ylijäämäiseksi vastaavalla summalla.

HUS-yhtymän talousarvioon esitetään sisällytettävien samat palvelukokonaisuudet kuin vuonna 2024. Kehykseen sisältyviä palvelukokonaisuuksia ovat erikoissairaanhoidon, ensihoito, hammaslääkäreiden erikoistumis- ja perusopetus, lääkärihelikopteritoiminta, myrkytystietokeskus sekä terveyskeskuspäivystys ja -hoitopäivät.

Esitys HUS-yhtymän kehukseksi 2025 (1 000 euroa)

- Laskennallinen rahoitus 2 304 848
- Jälkikäteistarkistus 132 357
- PTH-vahvistaminen (-0,1 %) -7 416
- Asiakasmaksujen korotus -9 910

Kehys yhteensä 2 419 879

Yllä oleva kehys edellyttää HUS-yhtymältä vuodelle 2025 noin 55 milj. euron tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmaa. Ohjelman kokonaissuuruus talousarviokaudella 2025-2027 on yhteensä noin 225 milj. euroa. Ohjelmalla mahdollistetaan HUS-yhtymän tulevien merkittävien investointien toteuttaminen sekä lisääntyvään palvelutarpeeseen vastaaminen. Ohjelma tuodaan yhtymähallituksen ensimmäiseen käsittelyyn 3.6.2024 kokoukseen.

Esitetty kehys ei pidä sisällään toiminnallisia- eikä työnjaollisia muutoksia, vaan ne huomioidaan erillisten neuvottelujen perusteella valmistelun myöhäisemmässä vaiheessa HUS-yhtymän ja jäsenten välillä.

Kehyksen laskelmaa voidaan päivittää listalla kuvatuilla laskentaperiaatteilla Valtiovarainministeriön julkaistessa arviolta 29.4.2024 lopulliset aluekohtaiset rahoituslaskelmat sekä sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävälainsäädännön muutosten erikoissairaanhoidon kohdistuvien taloudellisten vaikutusten tarkentuessa. Lisäksi Valtiovarainministeriö päivittää rahoituslaskelmia syksyllä 2024, myös niiden mahdolliset vaikutukset 2025 kehysrahoitukseen huomioidaan.

Päätösesitys

13.6.2024

HUS/3370/2024

HUS-yhtymähallitus päättää

1. esittää 15.6.2024 kokoontuvalle yhtymäkokoukselle, että talousarviovalmistelua jatketaan 2 419 879 (1 000 euroa) kehyksen pohjalta. Lisäksi huomioidaan mahdolliset työnjaolliset muutokset HUS-yhtymän ja jäsenten välillä ja

2. että kehyksen 2025 laskelmaa voidaan päivittää listalla kuvatuilla laskentaperiaatteilla valtiovarainministeriön lopullisilla aluekohtaisilla rahoituslaskelmilla sekä erikoissairaanhoidon kohdistuvien tehtävälainsäädännön muutosten vaikutusten tarkennuksilla.

Asian käsittely

Käsittelyn aluksi esittelijä ilmoitti muuttavansa päätösesityksen kuulumaan seuraavasti:

"HUS-yhtymähallitus päättää

1. esittää 15.6.2024 kokoontuvalle yhtymäkokoukselle, että talousarviovalmistelua jatketaan VM:n 29.4.2024 julkaisemien rahoituslaskelmien perusteella 2 444 881 (1 000 euroa) kehyksen pohjalta. Lisäksi huomioidaan mahdolliset työnjaolliset muutokset HUS-yhtymän ja jäsenten välillä ja

2. että kehyksen 2025 laskelmaa voidaan päivittää listalla kuvatuilla laskentaperiaatteilla valtiovarainministeriön lopullisilla aluekohtaisilla rahoituslaskelmilla sekä erikoissairaanhoidon kohdistuvien tehtävälainsäädännön muutosten vaikutusten tarkennuksilla."

Päätös

Muutettu päätösesitys hyväksyttiin.

-.-.-

Yhtymäkokous 13.6.2024

Päätösesitys

Yhtymäkokous päättää

1. että talousarviovalmistelua jatketaan VM:n 29.4.2024 julkaisemien rahoituslaskelmien perusteella 2 444 881 (1 000 euroa) kehyksen pohjalta. Lisäksi huomioidaan mahdolliset työnjaolliset muutokset HUS-yhtymän ja jäsenten välillä ja

13.6.2024

HUS/3370/2024

2. että kehyksen 2025 laskelmaa voidaan päivittää listalla kuvatuilla laskentaperiaatteilla valtiovarainministeriön lopullisilla aluekohtaisilla rahoituslaskelmilla sekä erikoissairaanhoidon kohdistuvien tehtävälainsäädännön muutosten vaikutusten tarkennuksilla.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Perussopimus § 10

Lisätiedot

Toimitusjohtaja Matti Bergendahl, etunimi.sukunimi@hus.fi
Talousjohtaja Jari Finnilä, etunimi.sukunimi@hus.fi

Tiedoksi

Uudenmaan hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki
Konsernitalouspäällikkö Tarja Kortesalmi

6 § Oy Apotti Ab:n omistus- ja takausjärjestelyt**Selostus****Yhtymähallitus 6.5.2024 § 50**

Esittelijä Johtajaylilääkäri Markku Mäkijärvi
Valmistelija Hallintojohtaja Lauri Tanner

Yhtiön omistusjärjestelyt

Oy Apotti Ab on HUS-yhtymän (43,23 %), Helsingin kaupungin (35,71 %), Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen (14,29 %), Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen (3,48 %), Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen (2,26 %) ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen (1,03 %) omistama yhtiö.

Voimassa olevan, 20.9.2021 allekirjoitetun osakassopimuksen mukaan yhtiön keskeisenä tarkoituksena on tuottaa osakkailleen kokonaispalveluna asiakas- ja potilastietojärjestelmä ja hallinnoida, kehittää ja ylläpitää järjestelmää. Järjestelmän tuottamisen lisäksi yhtiön tehtävänä on tuottaa osakkaiden sidosyksikkönä muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmä- ja teknologiapalveluita sekä digitaalisia asiantuntijapalveluita ja muita järjestelmäliitännäisiä palveluita. Yhtiön osakassopimuksessa on sovittu, että yhtiö ei tavoittele voittoa, ja mahdollinen tilikaudelta syntyvä ylijäämä on käytettävä yhtiön tarjoamien palveluiden kehittämiseen.

Yhtiön tuottama Apotti-järjestelmä on otettu käyttöön HUS-yhtymässä, Helsingin kaupungilla, Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella ja Kauniaisten kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollossa, joista viimeksi mainittu on siirtynyt sote-uudistuksessa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vastuulle.

Länsi-Uudenmaan (aluehallitus 11.9.2023 § 129), Keski-Uudenmaan (kuntayhtymän yhtymävaltuusto 16.12.2021 § 53) ja Itä-Uudenmaan (aluehallitus 7.12.2023 § 317) osalta hyvinvointialueiden päätökset ovat olemassa joko toisen potilastietojärjestelmän kilpailutuksen aloittamisesta tai uuden potilastietojärjestelmän hankinnasta. Apotti-järjestelmä ei siis tule näillä hyvinvointialueilla kokonaisuudessaan käyttöönotettavaksi. Erikseen tulee ratkaistavaksi se kysymys, miten Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue menettelee Kauniaisten kaupungilta siirtyneiden sosiaali- ja terveyspalveluiden suhteen, joissa siis tällä hetkellä käytetään Apotti-järjestelmää.

Vaikka mainitut kolme hyvinvointialuetta (jäljempänä lähtevät osakkaat) eivät ota

järjestelmää käyttöön, ovat ne yhtiön omistajina sidottuja yhtiön osakassopimukseen ja sen velvoitteisiin. Nämä velvoitteet käsittävät muiden ohella yhtiön rahoituksesta huolehtimisen. Tämä tarkoittaa sitä, että osuus yhtiön poistoista, palvelutuotannon kiinteistä kustannuksista ja yhtiön hallintokustannuksista on myös niiden vastuulla.

Lähtevien osakkaiden kannalta on perusteltua pyrkiä irtaantumaan yhtiön omistajuudesta, koska yhtiön osakassopimuksen velvoitteet eivät ole hyvin yhteensopivia sen tilanteen kanssa, jossa hyvinvointialue käyttää toista tietojärjestelmää eikä käytä yhtiön palveluja. Lähtevillä osakkailla on intressi irtaantua myös yhtiön lainojen takausvastuista. Vastaavasti HUSin, Helsingin kaupungin sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen (jäljempänä jäävät osakkaat) kannalta olisi mielekästä, että yhtiössä ei olisi mukana sellaisia omistajia, jotka eivät käytä yhtiön palveluja, ja joilla ei ole intressiä kehittää yhtiön toimintaa.

Yhtiön ja sen omistajien välillä on neuvoteltu syyskuusta 2023 alkaen niistä ehdoista, joilla yhtiöstä ja sen omistajuudesta irtaantuminen olisi mahdollista. Neuvotteluissa on valmisteltu yhtiön sekä jäävien ja lähtevien osakkaiden välille irtautumissopimusta, jossa sovitaan sekä lähtevien osakkaiden osakkeiden siirtymisestä jääville osakkaille että erokorvauksesta, jonka lähtevät osakkaat suorittavat jääville osakkaille. Erokorvauksen määrä vastaa niitä kustannuksia, joihin jäävä osakas olisi sidottu jatkaessaan yhtiön omistajana. Irtautumissopimuksessa sovitaan myös takausten uudelleen järjestelystä siten, että lähtevien osakkaiden takausvastuut siirtyvät jääville osakkaille. Irtautumissopimuksessa sovitaan myös järjestelmän käytön lopettamisesta ja irtautumisesta noudatettavasta menettelystä. Irtautumissopimuksen valmistelussa on osapuolia avustanut yhtiön käyttämä asianajotoimisto Castrén & Snellman.

Esityslistan liitteenä ([liite 1](#)) seuraa ehdotus irtautumissopimukseksi liitteineen.

Takausten siirtäminen edellyttää sitä, että jäävät osakkaat tekevät irtautumissopimuksen kohdan 9.2 mukaisesti uuden takauspäätöksen, joka määrältään kattaa myös siirtyvän takauksen osuuden. Takauspäätöksen tekeminen kuuluu HUS-yhtymässä yhtymäkokouksen, Helsingin kaupungissa kaupunginvaltuuston ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella aluevaltuuston toimivaltaan. Koska myönteinen päätös takausten siirtämisestä on irtautumissopimuksen keskeisenä edellytyksenä, on irtautumissopimuksen hyväksymisestä jäävien osakkaiden osalta tarkoitus päättää vasta takauspäätöksen täytäntöönpanon yhteydessä. Lähtevät osakkaat voivat hyväksyä irtautumissopimuksen suoraan ilman takauksiin liittyvää päätöksentekoa.

Yhtiön lainojen takausjärjestelyt

Yhtymäkokoukselle esitetään kahden takauspäättöksen tekemistä. Ensimmäinen takauspäättös kattaa kunkin jäävän osakkaan omistusosuutta vastaavan osuuden yhtiölle myönnettyistä lainapääomista ja niiden liitännäiskustannuksista. Toisin sanoen takauspäättös kattaa kyseisen omistajan jo takaamat yhtiön lainat sekä lisäksi kunkin omistajan suhteellisen osuuden lähteviltä osakkailta siirtyvistä lainoista. Toinen takauspäättös kattaa jäävän osakkaan omistusosuutta vastaavan osuuden uudesta yhtiön lainasta, jonka lainan on tarkoitus kattaa yhtiön kuluvan vuoden rahoitustarpeet.

Yhtiön taloudellinen tilanne

Oy Apotti Ab on voittoa tuottamaton osakeyhtiö, joka tuottaa palveluita omistajina oleville asiakkailleen ja laskuttaa syntyneet kustannukset heiltä. Apotti-järjestelmän rakentamisvaiheen investointikustannukset on aktivoitu yhtiön taseeseen ja kustannukset on rahoitettu pitkäaikaisilla lainoilla, joiden vakuudeksi omistajat ovat antaneet takauksia omistusosuuksien suhteessa yhteensä 280 miljoonan arvosta. Näitä pitkäaikaisia lainoja on lyhennetty kunkin omistajan käyttöönoton jälkeen tai sopimuksen perusteella alkaneella poistolaskutuksella. Niiden osakkaiden osalta, joilla käyttöönottoa ei ole tapahtunut, poistolaskutuksen alkamisajaksi on sovittu 1.1.2024. Irtaantumissopimukseen liittyvien neuvottelujen vuoksi poistolaskutusta ei käynnistetty vuoden alusta, vaan käynnistetään 1.4.2024 alkaen. Pitkäaikaisia lainoja on maksettu pois 114 miljoonaa euroa 31.3.2024 mennessä. Siten pitkäaikaista lainaa on jäljellä 178 miljoonaa euroa. Aikaisemmin annetut takaukset eivät ole kuitenkaan käytettävissä uusien lainojen vakuutena. Lisäksi yhtiö on käyttänyt lyhytaikaisiin rahoitustarpeisiin Kuntarahoituksen Kuntayritystodistusohjelmaa, jonka limiitti on 60 miljoonaa euroa. Kuntayritystodistuksen vakuutena on omistajien antamat, toistaiseksi voimassa olevat takaukset. Lyhytaikaisen rahoituksen riittävyden varmistamiseksi yhtiö sai tarjouksen 15 miljoonan euron lyhytaikaisesta vakuudettomasta lainasta 12 kuukaudeksi. Laina nostettiin helmikuussa ja sillä varmistettiin rahoituksen riittävyys vuodelle 2024.

Taloudelliseen tilanteeseen on vaikuttanut myös se, että aiemmin omistajina olleet kunnat Inkoo, Loviisa ja Siuntio eivät ole maksaneet yhtiön myyntisaatavia siten kuin on sovittu. Näistä myyntisaatavista ja liittymismaksuista on menossa perintäprosessi Helsingin käräjäoikeudessa. Lisäksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on jättänyt 2023 ja 2024 laskunsa osin maksamatta. Näistä kuntien ja LUVNin sopimukseen perustuvista saatavista on kertynyt 3/2024 mennessä yhtiölle yhteensä noin 8,3 miljoonan euron saatavat. Yhtiö ei tuota voittoa ja sen toiminta perustuu siihen, että omistaja-asiakkaat kattavat kaikki syntyneet kustannukset omistusosuksiensa suhteessa. Maksamattomat laskut aiheuttavat rahoituksellisia haasteita ja rahoitusvajeen kattaminen ulkopuolisella lyhytaikaisilla lainoilla aiheuttaa

13.6.2024

HUS/3387/2024

ylimääräisiä korkokustannuksia kaikille osakkaille.

Yhtiö on ajautunut rahoituksellisesti haastavaan tilanteeseen, koska pitkään jatkuneiden osakkaiden irtaantumisneuvottelujen takia yhtiö ei voi saada kaikkien nykyisten omistajien antamia takauksia omistusosuuksien suhteessa. Yhtiöllä on myös ollut haasteita saada markkinoilta vakuudettomia lyhytaikaisia lainoja omistusjärjestelyjen siirtymävaiheen yli.

Kassavirtaennusteesta (liite 2) ilmenevät yhtiön tämänhetkiset rahoitusnäkymät.

Esitys

Yhtymäkokoukselle esitetään, että se antaisi omavelkaisen takauksen kunkin jäävän osakkaan omistusosuutta vastaavalle osuudelle yhtiölle myönnettyistä lainapääomista ja niiden liitännäiskustannuksista. Toisin sanoen takauspäättös kattaa kyseisen omistajan jo takaamat yhtiön lainat sekä lisäyksenä kunkin omistajan suhteellisen osuuden lähteviltä osakkailta siirtyvistä lainoista. Tämän takaussitoumuksen määrä on HUS-yhtymän osalta sataneljämiljoonaakolmesataayhdeksänkymmentäviisituhattayhdeksänsataakaksitoista (104 395 912) huhtikuun 2024 tilanteessa. Takausvastuu lisääntyy määrällä, joka vastaa jäävän osakkaan omistusosuutta vastaavaa suhteellista osuutta lähtevien osakkaiden takausvastuista. Takausvastuiden kulloinenkin enimmäismäärä ilmenee irtautumissopimuksen liitteistä 3a ja 3b.

Yhtymäkokoukselle esitetään lisäksi, että jäljelle jäävät yhtiön omistajat eli HUS-yhtymä, Helsingin kaupunki sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue antaisivat yhdessä omavelkaiset takaukset 30 miljoonalle eurolle omistusmuutosten jälkeisiin omistusosuuksiin perustuen. Omistusosuudet suunnitellun omistusjärjestelyn jälkeen ovat: HUS-yhtymä 46,33 %, Helsinki 38,35 % sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue 15,32 %. Tällöin uudet takaukset olisivat osakkaiden irtaantumisen jälkeisiä omistusosuuksia vastaavat. Liitteen 2 mukaisesti yhtiö pystyy maksamaan nostettavan lainan tulevilla poistolaskutuksella.

Riskiarvio

Oy Apotti Ab:n toiminnan tarkoituksena on tuottaa omistajina oleville asiakkailleen sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmäpalvelut sekä huolehtia järjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä asiakastarpeiden ja päätösten mukaisesti. Yhtiön toiminnasta aiheutuva riski on omistajalle vastaava kuin tilanteessa, jossa omistaja itse kehittäisi ja ylläpitäisi sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmää. Omistajat ovat ulkoistaneet sidosyksikkönä toimivalle ja voittoa tavoittelemattomalle Oy Apotti Ab:lle asiakas- ja potilasjärjestelmän kehittämisen ja ylläpidon kaikkine

13.6.2024

HUS/3387/2024

infrastruktuuripalveluineen. Oy Apotti Ab:n lainojen takaukseen ei siten liity omistajien sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvelvoitetta laajempia tai suurempia riskejä, koska tietojärjestelmät ja niihin liittyvät palvelut ovat välttämättömiä joka tapauksessa sote-palveluiden järjestämisvastuun täyttämiseksi.

Alun perin osakkaat ovat antaneet yhtiölle pitkäaikaisia takauksia 280 miljoonan arvosta sekä antaneet takaukset lyhytaikaiseen rahoitustarpeeseen tarkoitetun kuntayritystodistusohjelman käyttämiseksi 60 miljoonan arvosta. Pitkäaikaisia lainoja on maksettu pois 114 miljoonaa euroa 31.3.2024 mennessä. Siten pitkäaikaista lainaa on jäljellä 178 miljoonaa euroa, joten takausmäärä uuden 30 miljoonan euron takauksen jälkeen tulee olemaan kaikkien jäljelle jäävien osakkaiden osalta pienempi, kuin alkuperäiset takausvastuut olivat. Uuden takauksen turvin nostetut lainat tulee lyhentää loppuun vuoden 2034 päättymiseen mennessä.

Valtiontuki

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen valtiontukea koskevan artiklan 107(1) mukaisesti tuki on kielletty, jos kaikki seuraavat kriteerit täyttyvät yhtäaikaisesti:

- (1) julkisia varoja kanavoidaan muodossa tai toisessa taloudellista toimintaa harjoittavalle yritykselle,
- (2) tämä taloudellinen tuki suosii jotakin yritystä tai tuotannonalaa,
- (3) taloudellinen tuki vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua, sekä
- (4) taloudellinen tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Kyseessä on takauksen myöntäminen Oy Apotti Ab:lle, jonka julkisyhteisöt ovat perustaneet hoitamaan niiden toimialaan kuuluvaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen liittyvää tehtävää, ja yhtiön tarkoituksena on tuottaa omakustannusperusteisia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja vain omistajilleen.

Asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta on kilpailutettu julkisista hankinnoista annetussa laissa säädetyssä menettelyssä, ja hankinta-asiakirjoissa on määritelty ne muut julkisyhteisöt, jotka voivat puitejärjestelyn perusteella ja yhtiön osakkaaksi tulemisen kautta käyttöönottaa järjestelmän. Yhtiö on perustettu toteuttamaan omistajilleen ainoastaan niiden yhteiseen sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmähankintaan perustuvaa palvelua.

Yllä olevilla perusteilla Oy Apotti Ab ei harjoita valtiontukisäännösten näkökulmasta taloudellista toimintaa. Takauksen myöntäminen ko. yhtiölle ei siten sisällä kiellettyä valtiontukea, koska kaikki valtiontukea koskevat kriteerit eivät täyty.

13.6.2024

HUS/3387/2024

Hyvinvointialuelain 134 §:n edellytykset takauksen myöntämiselle

Hyvinvointialuelain 134 §:n vaatimukset huomioiden, hyvinvointiyhtymän talouden tunnuslukujen perusteella arvioituna voidaan todeta, että myönnettäväksi esitettävä takaus ei vaaranna hyvinvointiyhtymän kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Takaukseen ei myöskään sisälly hyvinvointialueissa tarkoitettua merkittävää taloudellista riskiä ottaen huomioon edellä selostetun yhtiön tarkoituksen sekä sen, että yhtiön omistajina on pelkästään julkisyhteisöjä. Takauksesta vaadittavat vastavakuudet kattavat riittävän osan hyvinvointiyhtymän riskienhallinnan näkökulmasta. Helsingin kaupunkiin sovelletaan kuntalain 129 §:ä.

Toimivalta

Kuntalain (410/2015) 14 §:n mukaan kaupunginvaltuusto päättää ja hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 22 §:n mukaan aluevaltuusto päättää takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta.

Täytäntöönpano

Jos yhtymäkokous hyväksyy päätösesityksen, tehdään yhtymähallitukselle seuraavan sisältöinen päätösesitys irtautumissopimuksen osalta.

-.-.-

Päätösesitys

Yhtymäkokous päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan ehdotuksen irtautumissopimukseksi Oy Apotti Ab:n omistajuudesta ja siihen liittyvistä vastuista,
2. valtuuttaa toimitusjohtajan allekirjoittamaan sopimuksen ja tarvittaessa tekemään siihen ennen allekirjoitusta vähäiseksi katsottavia tai teknisluonteisia muutoksia ja korjauksia.

-.-.-

Päätösesitys

Yhtymähallitus esittää yhtymäkokoukselle, että se päättää

13.6.2024

HUS/3387/2024

- a) myöntää Oy Apotti Ab:n ottamille lainoille omavelkaisen takauksen, jonka takauksen määrä vastaa HUS-yhtymän suhteellista omistusosuutta suunnitellun omistusjärjestelyn jälkeen yhtiön olemassaolevasta lainakannasta, ja on suuruudeltaan enintään sataneljämiljoonaakolmesataayhdeksänkymmentäviisituhattayhdeksänsataakaksitoista (104 395 912) euroa (huhtikuun 2024 tilanne), ja joka kattaa lainan pääoman, korot, viivästyskorot sekä mahdolliset lainanhoito- ja perimiskulut,
- b) myöntää Oy Apotti Ab:n ottamalle lainalle omavelkaisen takauksen, jonka takauksen määrä vastaan enintään HUS-yhtymän suhteellista omistusosuutta lainan kolmenkymmenen miljoonan pääomasta, eli on suuruudeltaan enintään kolmetoistamiljoonaayhdeksänsataatuhattakolmesataaseitsemänkymmentäkuusi (13 900 376) euroa, ja joka kattaa lainan pääoman, korot viivästyskorot sekä mahdolliset lainanhoito- ja perimiskulut. Takauspäätöstä tulkitaan niin, että kukin omavelkainen takaus annetaan siten, ettei hyvinvointiyhtymän siihen perustuva takausvastuu takaussitoumuksen antohetkellä ylitä yhtiön omistusosuutta vastaavaa suhteellista osuutta asianomaiseen lainaan perustuvista velvoitteista. Mahdolliset myöhemmät yhtiön omistuksen muutokset eivät vaikuta takaajan vastuun laajuuteen vähentävästi ilman takauksen edunsaajan nimenomaista kirjallista suostumusta. Takauksen voimassaoloaika on rajoitettu enintään 31.12.2034 saakka.
- c) että tässä esitetyt takaukset myönnetään seuraavin ehdoin:
- i. Hyvinvointialueille siirtyneet yritys kiinnitykset kuoletetaan ja Oy Apotti Ab teettää uuden valuaatioarvion omistusjärjestelyjen jälkeen ja hakee uudet yritys kiinnitykset valuaatioon perustuen. Yritys kiinnitykset luovutetaan HUS-yhtymälle, Helsingille sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle myönnettyjen takausten vastavakuudeksi omistusosuuksien mukaisesti yhtäläisin etuoikeuksin.
- ii. Takaaja pidättää itsellään oikeuden vaatia lisää turvaavia vastavakuuksia, jos yhtiön omistuspohja muuttuu siten, että omistusta siirtyy pois nykyisiltä omistajilta, tai sen toiminnan tarkoitus (tuottaa omistajilleen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja) muuttuu,
- iii. Oy Apotti Ab:lle myönnettävästä omavelkaisesta takauksesta voidaan kohdassa ii. tarkoitettussa tilanteessa periä vuosittain vähintään 0,5 %:n suuruinen takausprovisio, joka lasketaan per 31.12. takauksen kohteena olevien lainojen jäljellä olevasta pääomasta ja maksetaan määrätymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.
- d) että päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että muut Oy Apotti Ab:n omistajiksi jäävät osakkaat tekevät omalta osaltaan vastaavat, määrällisesti omien

13.6.2024

HUS/3387/2024

omistussuhteidensa mukaiset päätökset Oy Apotti Ab:n lainoille annettavista omavelkaisesta takaamisesta ja

e) valtuuttaa talousjohtajan laatimaan ja allekirjoittamaan päätöksen tarkoittamien takausjärjestelyjen edellyttämät asiakirjat.

Asian käsittely

Merkittiin, että yhtymähallituksen esittelijä Matti Bergendahl ilmoitti esteellisyydestään Oy Apotti Ab:n hallituksen jäsenenä ja poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Asian esitteli johtajaylilääkäri Markku Mäkijärvi.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

--

Yhtymäkokous 13.6.2024

Päätösesitys

Yhtymäkokous päättää

a) myöntää Oy Apotti Ab:n ottamille lainoille omavelkaisen takauksen, jonka takauksen määrä vastaa HUS-yhtymän suhteellista omistusosuutta suunnitellun omistusjärjestelyn jälkeen yhtiön olemassaolevasta lainakannasta, ja on suuruudeltaan enintään sataneljämiljoonaakolmesataayhdeksänkymmentäviisituhattayhdeksänsataakaksitoista (104 395 912) euroa (huhtikuun 2024 tilanne), ja joka kattaa lainan pääoman, korot, viivästyskorot sekä mahdolliset lainanhoito- ja perimiskulut,

b) myöntää Oy Apotti Ab:n ottamalle lainalle omavelkaisen takauksen, jonka takauksen määrä vastaan enintään HUS-yhtymän suhteellista omistusosuutta lainan kolmenkymmenen miljoonan pääomasta, eli on suuruudeltaan enintään kolmetoistamiljoonaayhdeksänsataatuhattakolmesataaseitsemänkymmentäkuusi (13 900 376) euroa, ja joka kattaa lainan pääoman, korot viivästyskorot sekä mahdolliset lainanhoito- ja perimiskulut. Takauspäätöstä tulkitaan niin, että kukin omavelkainen takaus annetaan siten, ettei hyvinvointiyhtymän siihen perustuva takausvastuu takaussitoumuksen antohetkellä ylitä yhtiön omistusosuutta vastaavaa suhteellista osuutta asianomaiseen lainaan perustuvista velvoitteista. Mahdolliset myöhemmät yhtiön omistuksen muutokset eivät vaikuta takaajan vastuun laajuuteen vähentävästi ilman takauksen edunsaajan nimenomaista kirjallista suostumusta. Takauksen

13.6.2024

HUS/3387/2024

voimassaoloaika on rajoitettu enintään 31.12.2034 saakka.

c) että tässä esitetyt takaukset myönnetään seuraavin ehdoin:

i. Hyvinvointialueille siirtyneet yritysikiinnitykset kuoletetaan ja Oy Apotti Ab teettää uuden valuaatioarvion omistusjärjestelyjen jälkeen ja hakee uudet yritysikiinnitykset valuaatioon perustuen. Yritysikiinnitykset luovutetaan HUS-yhtymälle, Helsingille sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle myönnettyjen takausten vastavakuudeksi omistusosuuksien mukaisesti yhtäläisin etuoikeuksin.

ii. Takaaja pidättää itsellään oikeuden vaatia lisää turvaavia vastavakuuksia, jos yhtiön omistus pohja muuttuu siten, että omistusta siirtyy pois nykyisiltä omistajilta, tai sen toiminnan tarkoitus (tuottaa omistajilleen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja) muuttuu,

iii. Oy Apotti Ab:lle myönnettävästä omavelkaisesta takauksesta voidaan kohdassa ii. tarkoitetussa tilanteessa periä vuosittain vähintään 0,5 %:n suuruinen takausprovisio, joka lasketaan per 31.12. takauksen kohteena olevien lainojen jäljellä olevasta pääomasta ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

d) että päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että muut Oy Apotti Ab:n omistajiksi jäävät osakkaat tekevät omalta osaltaan vastaavat, määrällisesti omien omistussuhteidensa mukaiset päätökset Oy Apotti Ab:n lainoille annettavista omavelkaisesta takaamisesta ja

e) valtuuttaa talousjohtajan laatimaan ja allekirjoittamaan päätöksen tarkoittamien takausjärjestelyjen edellyttämät asiakirjat.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Hallintosääntö 68 §

Lisätiedot

Hallintojohtaja Lauri Tanner, etunimi.sukunimi@hus.fi

Liitteet

1. Ehdotus irtautumissopimukseksi liitteineen

2. Kassavirtaennuste_salassa pidettävä

Tiedoksi

Uudenmaan hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki
Rahoituspäällikkö Aija Salomaa

7 § Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaalan omavelkaisten takausten korottaminen**Selostus****Yhtymähallitus 6.5.2024 § 51**Esittelijä
ValmistelijaToimitusjohtaja Matti Bergendahl
Hallintojohtaja Lauri Tanner**Taustaa**

Laakson yhteissairaala on pääosin Helsinkiin, Laakson sairaala-alueelle Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän yhteishankkeena toteutettava psykiatrinen ja somaattinen sairaala.

Helsingin kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 10.6.2020 § 157 ja HUS-kuntayhtymän hallitus on hyväksynyt 6.4.2020 § 44 Laakson yhteissairaalan 12.2.2020 päivätyn hankesuunnitelman ja arvion hankkeen rakentamiskustannusten arvonlisäverottomasta enimmäishinnasta 838 milj. euroa kustannustasossa marraskuu 2019. Edelleen HUS-yhtymän yhtymäkokous päätti hyväksyä 15.3.2023 § 4 hankesuunnitelman muuttamisen ja hankkeen enimmäishinnan korottamisen. Helsingin kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä 1.2.2023 § 25 hankesuunnitelman muuttamisen, hankkeen enimmäishinnan korottamisen ja hankkeelle myönnetyn omavelkaisen takauksen voimassaolon jatkamisen. Hankkeen arvonlisäveroton enimmäishinta on 1 003 milj. euroa kustannustasossa syyskuu 2022. Hankkeen arvonlisäveroton kokonaisrahoitustarve on 1 098 miljoonaa euroa kustannustasossa syyskuu 2022, sisältäen arvion Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaalan rahoitus- ja toimintakustannuksista.

Hankkeen toteutusaikataulu on tarkentunut eri vaiheiden osalta siten, että päärakennuksen on tavoitteena valmistua vuoden 2027 loppuun mennessä, ja koko sairaalan vuoden 2030 loppuun mennessä.

Hankkeen rahoitus

Laakson yhteissairaala -hankkeen tarvitseman rahoituksen järjestämisestä huolehtivat Helsingin kaupunki ja HUS-yhtymä yhteistyössä Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaalan kanssa. Kumpikin yhtiön osakas huolehtii yhtiön rahoittamisesta omalta osaltaan. Osakkaat sitoutuvat hankesuunnitelman mukaisesti hankkeen toteuttamista varten omistusosuuksiensa suhteessa huolehtimaan yhtiön rahoittamisesta yhtiön ja toisen osakkaan kannalta kustannusneutraalilla tavalla.

Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän yhteisesti omistama Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaala rahoittaa hankkeen Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän takaamalla vieraan pääoman lainoituksella ja vastikkeettomilla sijoituksilla. Yhtiön rahoitus hoidetaan pääasiallisesti osakkaiden takaamalla lainoilla. Edelleen yhtiön perustamisen yhteydessä tehtyjen osakemerkintöjen lisäksi osakkaat sitoutuvat jatkossa vuosittain tekemään noin 3-7,5 milj. euron oman pääoman ehtoisen vastikkeettoman sijoituksen yhtiön svop-rahastoon. HUS-yhtymä tulee varautumaan ao. tarpeeseen vuosittain talousarvion ja investointiohjelman valmistelun yhteydessä. Oman pääoman ehtoisten vastikkeettomien sijoitusten yhteenlaskettu kokonaismäärä hankkeen valmistuttua vastaa alustavan rahoitussuunnitelman mukaan 10 % investointiin liittyvästä kokonaisrahoitustarpeesta.

Osana rakentamisen aikaista rahoitusta yhtiö käyttää osakkaiden takaamaa kuntayritystodistusohjelmaa. Investoinnin edellyttämien pitkäaikaisten lainojen optimaalisen nostoaikataulun varmistamiseksi, on lyhytaikaisen ulkopuolisen rahoituksen tilapäinen käyttö rahoituksen joustavuuden varmistamiseksi perusteltua. Helsingin kaupunginvaltuusto 17.3.2021 § 59 ja HUS-kuntayhtymän valtuusto 11.3.2021 § 7 ovat päättäneet kumpikin osaltaan myöntää 30 milj. euron suuruisen omavelkaisen takauksen yhtiön yhteensä 60 milj. euron kuntayritystodistusohjelmalle, sekä lisäksi 150 milj. euron suuruisen omavelkaisen takauksen yhtiön tarvitsemille yhteensä 300 milj. euron pitkäaikaisille rahalaitoslainoille. Helsingin kaupunki ja HUS-kuntayhtymä ovat tahollaan antaneet yhteensä 60 milj. euron takaussitoumukset vuonna 2021 yhtiön kuntayritystodistusohjelmalle Kuntarahoitus Oyj:n kanssa, ja ohjelma on yhtiöllä käytössä. Tämä HUS-kuntayhtymän jo antama omavelkainen takaussitoumus siirtyi soteuudistuksessa suoraan lain nojalla HUS-yhtymälle. Helsingin kaupunginvaltuusto 24.5.2023 § 120 ja HUS-yhtymän yhtymäkokous 15.6.2023 § 15 ovat päättäneet kumpikin osaltaan korottaa omavelkaista takausta samansuuruisin 30 milj. euron osuuksin Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaalan yhdessä Kuntarahoitus Oyj:n kanssa perustamalle kuntayritystodistusohjelmalle. Korotuksen jälkeen Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaala voi hakea toiminnan edellyttämän riittävän rahoituksen järjestämiseksi kuntayritystodistuksilla lyhytaikaista rahoitusta siten, että lyhytaikaisia velkavastuita kuntayritystodistuksista on samanaikaisesti enintään 120 milj. euron arvosta.

Pitkäaikainen lainarahoitus

Hankkeen pitkästä kestoista johtuen on perusteltua päättää tarvittavista takauksista useammassa vaiheessa hankkeen edetessä.

Helsingin kaupunginvaltuusto 17.3.2021 § 59 ja HUS-kuntayhtymän valtuusto 11.3.2021 § 7 ovat alun perin päättäneet kumpikin osaltaan 150 milj. euron

suuruisen takauksen myöntämisestä kiinteistöosakeyhtiölle 300 milj. euron pitkäaikaisille rahalaitoslainoille vuosille 2021-2024 ajoittuvien investointimenojen rahoittamiseksi. Päätökset on uusittu hankesuunnitelman muutoksen vahvistamisen yhteydessä Helsingin kaupunginvaltuustossa 1.2.2023 § 5 sekä HUS-yhtymän yhtymäkokouksessa 15.3.2023 § 5. Yhtiö on nostanut pitkäaikaista lainarahoitusta 50 milj. euroa maaliskuussa 2024 Kuntarahoitus Oyj:ltä. Pitkäaikaista lainarahoitusta on suunniteltu nostettavaksi vuoden 2024 aikana lisäksi 250 milj. euroa.

Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaala on pyytänyt omistajiltaan pitkäaikaisen lainarahoituksen omavelkaisen takauksen nostamista 300 milj. eurosta 700 milj. euroon. Osakaskohtainen lisätakaustarve on 200 milj. euroa vuosille 2025 ja 2026, yhteensä 400 milj. euroa. Hankkeen arvioitu kumulatiivinen kustannuskertymä vuoden 2024 lopussa on 300 milj. euroa, vuoden 2025 lopussa 570 milj. euroa ja vuoden 2026 lopussa 760 milj. euroa. Näin ollen osakkailta tarvitaan vuosien 2025 ja 2026 investointikustannusten rahoittamiseksi lisätakaukset pitkäaikaisille rahalaitoslainoille. Kokonaisuudessaan yhtiölle annetut omavelkaiset takaukset tämän jälkeen olisivat pitkäaikaisen rahoituksen osalta 350 milj. euroa per osakas ja lyhytaikaisen rahoituksen osalta 60 milj. euroa per osakas, yhteensä 700 milj. euroa ja 120 milj. euroa.

Valtiontukiarviointi

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 (1) artiklan mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaalan tultua perustetuksi HUS-yhtymä on myöntänyt yhtiölle omistajiensa hyväksymän hankesuunnitelman mukaisen investoinnin edellyttämän lainarahoituksen saamiseksi enintään 150 000 000 euron suuruisen omavelkaisen takauksen yhtiön pitkäaikaisten lainojen vakuudeksi. Lisäksi HUS-yhtymä on antanut enintään 60 000 000 euron suuruisen omavelkaisen takauksen yhtiön kuntayritystodistusohjelmalle, rakentamisen aikaisen lyhytaikaisen rahoituksen varmistamiseksi. Nyt esitettävän 200 000 000 euron pitkäaikaisten lainojen takausmäärän lisäyksen lähtökohtana on, että yhtiön toinen osakas, Helsingin kaupunki, antaa yhtiölle omistusosuuksien suhteessa vastaavat takaukset, vastaavin ehdoin.

Ennen edellä kuvattujen rahoitustoimien tekemistä on arvioitava, sisältyykö suunniteltuihin toimenpiteisiin SEUT 107 (1) artiklan mukaista valtiontukea.

13.6.2024

HUS/563/2021

Euroopan komission tiedonannon mukaan valtiontukisääntöjä sovelletaan ainoastaan silloin, kun tuensaajana on yritys, jolla tarkoitetaan oikeudellisesta muodosta tai rahoitustavasta riippumatta taloudellista toimintaa harjoittavaa yksikköä. Taloudellista toimintaa on kaikki toiminta, jossa tavaroita tai palveluita tarjotaan markkinoilla (komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01, kohdat 6-12).

Valtiontukiarvioinnissa on selvitettävä, harjoittaako yhtiö valtiontukisäännösten mukaista taloudellista toimintaa.

Komission tiedonannossa on todettu, että joissakin jäsenvaltioissa julkiset sairaalat ovat olennainen osa kansallista terveydenhuoltoa ja perustuvat lähes kokonaan solidaarisuuden periaatteeseen. Tällaiset sairaalat rahoitetaan suoraan sosiaaliturvamaksuilla ja muilla valtion varoilla, ja ne tarjoavat yleisesti kattavia palveluja ilmaiseksi. Unionin tuomioistuimet ovat vahvistaneet, että organisaatiot, joilla on tällainen rakenne, eivät toimi yrityksinä. Komission tiedonannon mukaan kyseisessä rakenteessa nekään toiminnot, jotka sinällään voisivat olla luonteeltaan taloudellisia, mutta jotka suoritetaan pelkästään toisen, muun kuin taloudellisen palvelun tuottamiseksi, eivät ole luonteeltaan taloudellisia. Yksikkö, joka ostaa tavaroita - jopa suuressa mittakaavassa - muun kuin taloudellisen palvelun tarjoamiseksi, ei toimi yrityksenä pelkästään siitä syystä, että se on ostaja tietyillä markkinoilla. (komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01, kohdat 24-25).

Yhtiön ainoa tarkoitus on mahdollistaa julkisen terveydenhuollon toteuttaminen. Yhtiön toimialana on vuokrata hallinnoimiaan tiloja sen omistajille, eli Helsingin kaupungille ja HUS-yhtymälle, jotka käyttävät yhtiöltä vuokraamiaan tiloja ainoastaan julkisen terveydenhuollon toimintaan. Yhtiön vuokralaisten Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän tiloissa harjoittama toiminta ei ole taloudellista toimintaa, vaan komission tiedonannossa tarkoitettua julkista terveydenhuoltoa. Yhtiön harjoittama vuokraustoiminta ei siten ole taloudellista toimintaa, koska se tapahtuu julkisen terveydenhuollon toteuttamiseksi eli muun kuin taloudellisen palvelun tuottamiseksi.

Yhtiön varsinaisten julkisen terveydenhuollon käyttöön tarkoitettujen tilojen vuokraamisen lisäksi yhtiön toimialaan kuuluu yhtiön toimintaa palvelevien pysäköintilaitoksen ja logistiikkatunnelin rakennuttaminen ja hallinnoiminen. Kyseiset infrastruktuurit rakennetaan julkisen terveydenhuollon järjestämisen mahdollistamiseksi eli muuta kuin taloudellista toimintaa varten.

Yhtiön hallinnoimissa rakennuksissa on hyvin vähäisessä määrin muita kuin terveydenhuollon tiloja, joita se voi vuokrata julkisen terveydenhuollon tavanomaiseen oheistoimintaan (esim. kukkakauppa tai kioski). Mikäli yhtiö vuokraa

13.6.2024

HUS/563/2021

tiloja kolmansille osapuolille (muille kuin Helsingin kaupungille ja HUS-yhtymälle), tulee varmistua siitä, että yhtiön Helsingin kaupungilta tai HUS-yhtymältä saama taloudellinen etu ei siirry kilpailluilla markkinoilla toimivien yritysten hyväksi.

Tällaisissa tilanteissa kolmansille osapuolille tapahtuva vuokraus tulee tehdä markkinaehtoisesti. Kun oheistoimintaan vuokratuista tiloista peritään markkinaehtoista vuokraa, vuokraustoiminnassa ei muodostu valtiontueksi katsottavaa etua. Yhtiön hyvin pienimuotoinen muihin kuin sen omistajiin kohdistuva vuokraustoiminta ei siten vaikuta yhtiön saaman rahoituksen sallittavuuteen. Komission tiedonannossa on todettu myös, että: "Lähes yksinomaan muuhun kuin taloudelliseen toimintaan käytettäviin infrastruktuureihin liittyvien tavanomaisten palvelujen, kuten ravintoloiden, myymälöiden ja maksullisen pysäköinnin, julkisella rahoituksella ei yleensä ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, koska nämä palvelut eivät todennäköisesti houkuttele asiakkaita muista jäsenvaltioista ja niiden rahoituksella on todennäköisesti enintään marginaalinen vaikutus rajat ylittäviin investointeihin tai sijoittautumiseen." (komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01, kohta 207).

Yhtiö on perustettu omistamaan ja hallinnoimaan julkisen terveydenhuollon käyttöön rakennettuja ja rakennettavia tiloja, joita se vuokraa pääasiassa omistajilleen Helsingin kaupungille ja HUS-yhtymälle, joten yhtiön ei katsota harjoittavan taloudellista toimintaa. Edellä kuvattujen perustelujen mukaisesti yhtiön osakkaiden järjestämään edellä kuvattuun hankerahoitukseen ei sisälly SEUT 107 (1) artiklan mukaista valtiontukea.

Hyvinvointialuelain 134 §

Hyvinvointialuelain 134 § vaatimukset huomioiden voidaan todeta, että myönnettäväksi esitettävä takaus ei vaaranna HUS-yhtymän kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Takaukseen ei myöskään sisälly hyvinvointialueissa tarkoitettua merkittävää taloudellista riskiä ottaen huomioon edellä selostetun yhtiön tarkoituksen sekä sen, että yhtiön omistajina on pelkästään julkisyhteisöjä. Yhtiön vuokralaisten, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän, tiloissa harjoittama toiminta ei ole taloudellista toimintaa, vaan komission tiedonannossa tarkoitettua julkista terveydenhuoltoa. Takauksille ei tässä yhteydessä edellytetä vastavakuuksia. Yhtiön äänivalta tulee olemaan Helsingin kaupungilla ja HUS-yhtymällä. Mikäli omistuksessa tapahtuu myöhemmin muutoksia, HUS-yhtymä varaa itselleen oikeudet vaatia järjestelyn yhteydessä järjestelyn ennakoedellytyksenä tarvittaessa vakuudet. HUS-yhtymä tekee lisäksi vuosittain yhtiökohtaiset arviot omavelkaisten takausten riskien merkittävyydestä yhtiön näkökulmasta ja valmistelee tarvittaessa esityksen HUSin toimivaltaisille toimielimille hyvinvointialuelain 134 §:n mukaisesta vastavakuudesta. Helsingin kaupunkiin sovelletaan kuntalain 129 §.

Päätösesitys

Yhtymähallitus esittää yhtymäkokoukselle seuraavaa:

1. Yhtymäkokous päättää myöntää Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaalalle sairaalakokonaisuuden investointeja varten enintään 200 000 000 euron määräisen HUS-yhtymän omavelkaisen takauksen osana kiinteistöosakeyhtiön yhteensä enintään 400 milj. euron suuruisia rahoitusjärjestelyjä vuosille 2025-2026 ajoittuviksi arvioitujen investointimenojen rahoittamiseksi pitkäaikaisella lainarahoituksella. Takaus kattaa lainan pääoman, korot, viivästyskorot sekä mahdolliset lainanhoito- ja perimiskulut. Nostettavien lainojen laina-aika saa olla enintään 30 vuotta.
2. Kukin omavelkainen takaus annetaan siten, ettei yhtymän siihen perustuva takausvastuu takaussitoumuksen antohetkellä ylitä kiinteistöosakeyhtiön omistusosuutta vastaavaa suhteellista osuutta asianomaiseen lainaan perustuvista velvoitteista. Mahdolliset myöhemmät kiinteistöosakeyhtiön omistuksen muutokset eivät vaikuta takaajan vastuun laajuuteen vähentävästi ilman takauksen edunsaajan nimenomaista kirjallista suostumusta.
3. HUS-yhtymä pidättää oikeuden vaatia vastavakuuksia siinä tilanteessa, jossa kiinteistöosakeyhtiön omistus pohja muuttuu siten, että omistusta siirtyy pois nykyisiltä omistajilta.
4. Kiinteistöosakeyhtiölle myönnettävistä yksittäisistä omavelkaisista takauksista voidaan kohdassa 3. mainituissa olosuhteissa periä vuosittain vähintään 0,5 %:n suuruinen takausprovisio, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.
5. Päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Helsingin kaupunki tekee omalta osaltaan vastaavan, määrällisesti oman omistusosuutensa mukaisen päätöksen kiinteistöosakeyhtiön lainojen takaamisesta.
6. Valtuutetaan talousjohtaja laatimaan ja allekirjoittamaan päätöskohtien 1.-5. mukaisten takausjärjestelyjen edellyttämät asiakirjat.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

-.-.-

Yhtymäkokous 13.6.2024**Päätösesitys**

Yhtymäkokous päättää

1. myöntää Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaalalle sairaalakokonaisuuden investointeja varten enintään 200 000 000 euron määräisen HUS-yhtymän omavelkaisen takauksen osana kiinteistöosakeyhtiön yhteensä enintään 400 milj. euron suuruisia rahoitusjärjestelyjä vuosille 2025-2026 ajoittuviksi arvioitujen investointimenojen rahoittamiseksi pitkäaikaisella lainarahoituksella. Takaus kattaa lainan pääoman, korot, viivästyskorot sekä mahdolliset lainanhoito- ja perimiskulut. Nostettavien lainojen laina-aika saa olla enintään 30 vuotta.
2. että kukin omavelkainen takaus annetaan siten, ettei yhtymän siihen perustuva takausvastuu takaussitoumuksen antohetkellä ylitä kiinteistöosakeyhtiön omistususuutta vastaavaa suhteellista osuutta asianomaiseen lainaan perustuvista velvoitteista. Mahdolliset myöhemmät kiinteistöosakeyhtiön omistuksen muutokset eivät vaikuta takaajan vastuun laajuuteen vähentävästi ilman takauksen edunsaajan nimenomaista kirjallista suostumusta.
3. että HUS-yhtymä pidättää oikeuden vaatia vastavakuuksia siinä tilanteessa, jossa kiinteistöosakeyhtiön omistus pohja muuttuu siten, että omistusta siirtyy pois nykyisiltä omistajilta.
4. että kiinteistöosakeyhtiölle myönnettävistä yksittäisistä omavelkaisista takauksista voidaan kohdassa 3. mainituissa olosuhteissa periä vuosittain vähintään 0,5 %:n suuruinen takausprovisio, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.
5. että päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Helsingin kaupunki tekee omalta osaltaan vastaavan, määrällisesti oman omistususuutensa mukaisen päätöksen kiinteistöosakeyhtiön lainojen takaamisesta.
6. valtuuttaa talousjohtajan laatimaan ja allekirjoittamaan päätöskohtien 1.-5. mukaisten takausjärjestelyjen edellyttämät asiakirjat.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

13.6.2024

HUS/563/2021

Hallintosääntö 68 §

Lisätiedot

Hallintojohtaja Lauri Tanner, etunimi.sukunimi@hus.fi

Talousjohtaja Jari Finnilä, etunimi.sukunimi@hus.fi

Tiedoksi

Rahoituspäällikkö Aija Salomaa

Helsingin kaupunki

Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaala

8 § Hallintosäännön muuttaminen

Selostus

Yhtymähallitus 6.5.2024 § 54

Esittelijä Matti Bergendahl
Valmistelija Hallintojohtaja Lauri Tanner

Hyvinvointiyhtymällä tulee olla hallintosääntö, jonka sisällöstä säädetään hyvinvointialuelain 95 §:ssä. HUS-yhtymän perussopimuksen 10 §:n 3 kohdan mukaan yhtymäkokous hyväksyy hallintosäännön. Ensimmäinen HUS-yhtymän hallintosääntö hyväksyttiin yhtymäkokouksessa 7.7.2022 § 2 ja sitä muutettiin yhtymäkokouksessa 26.10.2022 § 14.

Hallintosäännössä on havaittu yksittäisiä korjausta vaativia ristiriitaisuuksia ja epätasällisyyksiä, joita koskevat korjaukset esitetään yhtymäkokouksen käsiteltäväksi. Nämä ovat seuraavat:

1. Hallintosäännön 9 §:n toisessa lauseessa viitataan väärään hallintosäännön pykälään, jonka tulisi olla § 102 sijasta 97 §. Hallintosäännön 9 §:n toinen lause tulisi muuttaa kuulumaan seuraavasti: "Toimielimen puheenjohtajan tehtävistä määrätään tarkemmin hallintosäännön 97 §:ssä."

2. Hallintosäännön 44 §:ssä määrätään esihenkilöiden toimivaltuudet. HUS-yhtymän hallintorakenteessa on kahdentasoisia esihenkilörooleja, jotka ovat nimittävä esihenkilö ja lähiesihenkilö. Nämä määräytyvät yksi-yli -periaatteen mukaisesti. Nimittävä esihenkilö päättää mm. tehtävään ottamisesta, harkinnanvaraisista pidemmistä vapaista ja harkinnanvaraisista lisisistä. Lähiesihenkilö päättää mm. vuosilomista, lyhyistä harkinnanvaraisista vapaista ja sellaisista vapaista, joihin hakijalla on subjektiivinen oikeus.

Lain mukaan vain viranhaltija voi valita henkilön virkaan. Sen sijaan myös työsuhteinen esihenkilö voi ottaa henkilön työsuhteeseen. Nimittävä esihenkilö voi olla siis itse työsuhteinen, jos kaikki ne tehtävät, joihin hän on yksi-yli -asemassa, ovat myös työsuhteisia. Nyt hallintosäännön 42.3 §:ssä todetaan nimittävästä esihenkilöstä, että "[...] palvelussuhteeseen ottamiseen toimivaltainen viranhaltija (nimittävä esihenkilö) päättää alaisensa toiminnan ja henkilöstön osalta [...]". Tämä antaa väärän käsityksen siitä, että nimittävän esihenkilön tulisi aina olla viranhaltija. Edellytyksistä virkasuhteen käytölle säädetään hyvinvointialuelain 92.2 §:ssä, jonka mukaan virkasuhteessa hoidetaan julkisen vallan käyttöä edellyttäviä tehtäviä. Työsopimuksen tekeminen ei ole julkisen vallan käyttöä edellyttävä tehtävä.

13.6.2024

HUS/3251/2023

Hallintosäännön sanamuodosta voi saada väärän käsityksen, jonka mukaan nimittävän esihenkilön tulisi olla viranhaltija, ja tämän oikaisemiseksi hallintosäännön 44.3 §:n alku tulisi muuttaa kuulumaan seuraavasti (muutos alleviivattu): "Hallintosäännön 42 §:ssä tarkoitettu palvelussuhteeseen ottamiseen oikeutettu esihenkilö (nimittävä esihenkilö) päättää alaisensa toiminnan ja henkilöstön osalta seuraavista henkilöstöasioista, mikäli toimitusjohtaja ei ole määrännyt toimintaohjeessa toisin:"

3. Sivutoimien käsittelystä määrätään hallintosäännössä kahdessa eri kohdassa ristiriitaisesti. Hallintosäännön 44 §:n 3 momentin 7 kohdassa on määrätty, että nimittävä esihenkilö päättää sivutoimiluvasta ja 4 momentin 8 kohdassa, että lähiesihenkilö hyväksyy sivutoimi-ilmoitukset. Toisaalta hallintosäännön 47 §:ssä määrätään, että "Sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättävät toimitusjohtajan antamien ohjeiden mukaisesti tulosalueen johtaja kukin alaisensa henkilökunnan osalta ja muun henkilökunnan osalta toimitusjohtaja."

Nimittävä esihenkilö voi päättää vakinaiseen palvelussuhteeseen ottamisen lisäksi muun muassa harkinnanvaraisista virkavapaista ja työlomista. Henkilöstön sivutoimet eivät ole sillä tavoin edellä mainittuja merkittävämpiä asioita, että niistä tulisi päättää tulosalueen tasoisesti. Päätöksenteko niistä kuuluu luonteeltaan osaksi tavanomaista esihenkilötyötä. Tähän esihenkilötyöhön kuuluu esimerkiksi huolehtiminen siitä, että henkilöstö uusii tarpeen mukaan päättyvät sivutoimi-ilmoitukset. Sivutoimilupien ja -ilmoitusten käsittelyyn liittyy myös olennaisesti sivutoimien seuranta, jota tulosaluejohtajan ei ole edes käytännössä mahdollista tehdä tulosalueen tuhansien henkilöiden osalta. Hallintosäännön 47 § tulisi kumota.

4. Hallintosäännön 59 § on otsikoitu "Investointisuunnitelma" ja se kuuluu seuraavasti:

Investointisuunnitelma sisältyy talousarvioesitykseen ja sen hyväksyy yhtymäkokous. Investointisuunnitelman suunnitelmakausi on neljä vuotta. Investointisuunnitelmaan sisältyvät suunnitellut investoinnit ja niiden rahoitus, investointeja vastaavat sopimukset sekä kiinteistöjen luovutukset. Investointisuunnitelmaa tarkennetaan vuosittain. Investointisuunnitelman puitteissa tapahtuvan investointimäärärahan kohdentamista yksittäisille hankkeille laaditaan lisäksi investointiohjelma.

Säännön kohdassa käytetty termi "investointisuunnitelma" on kuitenkin virheellinen sääntökohdan asiasisällön kannalta, eivätkä säännön sanamuodot vastaa voimassa olevaa lakia. Investointisuunnitelmasta säädetään hyvinvointialuelain 16 §:ssä ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 25 ja 26 §:ssä, ja se on luonteeltaan toimivaltaisille ministeriöille toimitettava esitys, jonka asianomaiset

13.6.2024

HUS/3251/2023

ministeriöt hyväksyvät. Yhtymäkokous ei lain mukaan hyväksy investointisuunnitelmaa. Säännön kohdassa on tarkoitettu investointisuunnitelman sijasta hyvinvointialuelain 115 §:n 4 momentissa tarkoitettua talousarvion ja -suunnitelman investointiosaa. Hallintosäännön 59 § tulisi muuttaa kuulumaan seuraavasti:

59 § Investointiosa

Investointiosa sisältyy talousarvioesitykseen ja sen hyväksyy yhtymäkokous. Investointiosan suunnitelmakausi on neljä vuotta. Investointiosaan sisältyvät suunnitellut investoinnit ja mahdolliset hankekohtaiset sitovat tavoitteet. Investointiosan puitteissa tapahtuvan investointimäärärahan kohdentamisesta yksittäisille hankkeille laaditaan lisäksi hankekohtainen investointiohjelma.

5. Hallintosäännön 71 §:ssä viitataan virheellisesti tilintarkastajaan monikossa. Hyvinvointiyhtymään valitaan hyvinvointialuelain 126 §:n mukaisesti hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisö, jonka on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja. Hallintosäännön 71 §:n viimeinen lause tulisi muuttaa kuulumaan seuraavasti: "Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta, tilintarkastaja ja arviointijohtaja."

6. Hallintosäännön 78 §:n ensimmäisessä lauseessa viitataan väärään hyvinvointialuelain pykälään, jonka tulisi olla 127 §:n sijasta 130 §. Hallintosäännön 78 §:n ensimmäinen lause tulisi muuttaa kuulumaan seuraavasti: "Tilintarkastuskertomuksesta säädetään hyvinvointialuelain 130 §:ssä."

Päätösesitys

Yhtymähallitus esittää yhtymäkokoukselle, että hallintosäännön

1. 9 §:n toinen lause muutetaan kuulumaan seuraavasti: *Toimielimen puheenjohtajan tehtävistä määrätään tarkemmin hallintosäännön 97 §:ssä.*

2. 44.3 §:n alku muutetaan kuulumaan seuraavasti: *Hallintosäännön 42 §:ssä tarkoitettu palvelussuhteeseen ottamiseen oikeutettu esihenkilö (nimittävä esihenkilö) päättää alaisensa toiminnan ja henkilöstön osalta seuraavista henkilöstöasioista, mikäli toimitusjohtaja ei ole määrännyt toimintaohjeessa toisin:*

3. 47 § kumotaan,

4. 59 § muutetaan kuulumaan seuraavasti:

13.6.2024

HUS/3251/2023

59 § Investointiosa

Investointiosa sisältyy talousarvioesitykseen ja sen hyväksyy yhtymäkokous. Investointiosan suunnitelmakausi on neljä vuotta. Investointiosaan sisältyvät suunnitellut investoinnit ja mahdolliset hankekohtaiset sitovat tavoitteet. Investointiosan puitteissa tapahtuvan investointimäärärahan kohdentamisesta yksittäisille hankkeille laaditaan lisäksi hankekohtainen investointiohjelma.

5. 71 §:n viimeinen lause muutetaan kuulumaan seuraavasti: *Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta, tilintarkastaja ja arviointijohtaja.* ja

6. 78 §:n ensimmäinen lause muutetaan kuulumaan seuraavasti:
Tilintarkastuskertomuksesta säädetään hyvinvointialuelain 130 §:ssä.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

-.-.-

Yhtymäkokous 13.6.2024**Päätösesitys**

Yhtymäkokous päättää, että hallintosäännön

1. 9 §:n toinen lause muutetaan kuulumaan seuraavasti: *Toimielimen puheenjohtajan tehtävistä määrätään tarkemmin hallintosäännön 97 §:ssä.*

2. 44.3 §:n alku muutetaan kuulumaan seuraavasti: *Hallintosäännön 42 §:ssä tarkoitettu palvelussuhteeseen ottamiseen oikeutettu esihenkilö (nimittävä esihenkilö) päättää alaisensa toiminnan ja henkilöstön osalta seuraavista henkilöstöasioista, mikäli toimitusjohtaja ei ole määrännyt toimintaohjeessa toisin:*

3. 47 § kumotaan,

4. 59 § muutetaan kuulumaan seuraavasti:

59 § Investointiosa

Investointiosa sisältyy talousarvioesitykseen ja sen hyväksyy yhtymäkokous. Investointiosan suunnitelmakausi on neljä vuotta. Investointiosaan sisältyvät suunnitellut investoinnit ja mahdolliset hankekohtaiset sitovat tavoitteet.

13.6.2024

HUS/3251/2023

Investointiosan puitteissa tapahtuvan investointimäärärahan kohdentamisesta yksittäisille hankkeille laaditaan lisäksi hankekohtainen investointiohjelma.

5. 71 §:n viimeinen lause muutetaan kuulumaan seuraavasti: *Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta, tilintarkastaja ja arviointijohtaja.* ja

6 . 78 §:n ensimmäinen lause muutetaan kuulumaan seuraavasti:
Tilintarkastuskertomuksesta säädetään hyvinvointialuelain 130 §:ssä.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Perussopimus § 10

Lisätiedot

Hallintojohtaja Lauri Tanner, etunimi.sukunimi@hus.fi

Liitteet

Ehdotus HUS-yhtymän hallintosäännöksi_yhtymäkokous 13.6.2024

TiedoksiHUS-yhtymän johtoryhmä
HUS Viestintä
HUS Asiakirjahallinto

9 § Sidonnaisuusilmoitukset

Selostus

Tarkastuslautakunta 25.4.2024 § 19

Esittelijä Arviointijohtaja Pirjo Räsänen

Hyvinvointialuelain (611/2021, § 89) mukaan tiettyjen hyvinvointialueen luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään ja luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksistaan, joilla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävien hoitamisessa.

HUS-yhtymässä ilmoitusvelvollisuus koskee yhtymähallituksen jäseniä ja varajäseniä sekä lautakuntien puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia. HUS-yhtymän viranhaltijoista ilmoitusvelvollisia ovat yhtymähallituksen ja lautakuntien esittelijät. Yhteensä ilmoitusvelvollisia henkilöitä on 46.

Sidonnaisuusilmoitusten tarkoituksena on parantaa päätöksenteon läpinäkyvyyttä ja avoimuutta sekä ennalta estää tilanteita, joissa luottamus viranhaltijan tai luottamushenkilön toimintaan voisi vaarantua.

Tarkastuslautakunta valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset yhtymäkokoukselle tiedoksi. Tarkastuslautakunta voi tarvittaessa kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on valittu tehtävään. Henkilön on myös viivytyksettä ilmoitettava sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset. Sidonnaisuusilmoitukset muodostavat henkilörekisterin, jonka käsittelyyn sovelletaan tietosuojalakia (1050/2018).

Kuntaliiton ohjeen Sidonnaisuuksien ilmoittaminen kunnassa (2023) mukaan tarkastuslautakunnan on tarkistettava ilmoitukset ennen tiedon viemistä rekisteriin ja yleiseen tietoverkkoon. Tarkastuslautakunnan tehtäviin ei kuitenkaan kuulu oma-aloitteisesti selvittää henkilöiden sidonnaisuuksia.

Tarkastuslautakunta on käsitellyt sidonnaisuusilmoituksia edellisen kerran 16.11.2023 § 14. Tämän jälkeen rekisteriin on lisätty Heli Hakalan ja Oona Tchitcherin ilmoitukset sekä poistettu Mika Kasosen ja Maarit Leinosen ilmoitukset. Rekisteriin ovat lisäksi päivittäneet ilmoitustaan Elin Blomqvist-Valtonen, Jukka Hako, Ulla-Mari Karhu ja Tiina Noro. Kaikilta ilmoitusvelvollisilta on saatu ilmoitus.

13.6.2024

HUS/3595/2024

Sidonnaisuusilmoitukset tulee HUS-yhtymän hallintosäännön mukaan saattaa tiedoksi yhtymäkokoukselle kerran vuodessa. Edellisen kerran tarkastuslautakunta antoi sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi yhtymäkokoukselle 15.6.2023 § 18.

Sidonnaisuusilmoitukset ovat liitteenä. Sidonnaisuusilmoitukset on julkaistu osoitteessa <https://hus.sidonnaisuusrekisteri.fi/browse>.

Johtava tuloksellisuustarkastaja Hanna-Maria Leinonen selostaa asian.

Päätösesitys

Tarkastuslautakunta merkitsee tiedoksi HUS-yhtymän luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset. Lautakunta päättää antaa ilmoitukset tiedoksi yhtymäkokoukselle 13.6.2024.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

-.-.-

Yhtymäkokous 13.6.2024

Päätösesitys

Yhtymäkokous merkitsee tiedoksi HUS-yhtymän luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Perussopimus 10 §

Lisätiedot

Arviointijohtaja Pirjo Räsänen, etunimi.sukunimi@hus.fi

Liitteet

1. HUS sidonnaisuusilmoitukset 17.4.2024

Tiedoksi

HUS-yhtymä
Yhtymäkokous

Esityslista
1/2024

45

13.6.2024

HUS/3595/2024

Arviointijohtaja Pirjo Räsänen
Arviointipäällikkö Jenni Hämäläinen

10 § Eronpyyntö yhtymähallituksen varajäsenen tehtävästä**Selostus****Yhtymähallitus 4.3.2024 § 29**

Esittelijä Toimitusjohtaja Matti Bergendahl
Valmistelija Hallintojohtaja Lauri Tanner

Yhtymähallituksen varajäsen Kirsi Rauhala on pyytänyt 13.12.2023 kirjallisesti eroa yhtymähallituksen jäsenyydestä. Kirsi Rauhala on yhtymähallituksessa Helsingin yliopiston edustaja. Rauhala perustelee eronpyyntöään sillä, että hänen palvelussuhteensa Helsingin yliopistossa on päättymässä, minkä vuoksi hän ei voi jatkossa edustaa yliopistoa HUSin yhtymähallituksessa.

Hyvinvointialuelain 75 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Yhtymähallituksen varajäsenen valitsee yhtymäkokous ja näin ollen myös eron hallituksen varajäsenelle myöntää yhtymäkokous.

Yhtymähallituksen varajäsenen valintaa koskevat määräykset

Perussopimuksen 12 §:n mukaan HUS-yhtymän jäsenet nimeävät ehdokkaita yhtymähallitukseen seuraavasti: Helsingin kaupunki kuusi jäsentä ja varajäsentä, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue neljä jäsentä ja varajäsentä, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue kaksi jäsentä ja varajäsentä, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue kaksi jäsentä ja varajäsentä sekä Itä-Uudenmaan hyvinvointialue yksi jäsen ja varajäsen. Lisäksi yhtymähallitukseen valitaan Helsingin yliopiston ehdotuksen perusteella kaksi jäsentä ja heille varajäsenet.

Tasa-arvolain 4 a §:n mukaisesti hyvinvointiyhtymän toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Hyvinvointialueesta annetun lain 81 §:n mukaan vaalikelpoinen hyvinvointiyhtymän toimielimiin on henkilö, joka 76 §:n mukaan on vaalikelpoinen hyvinvointiyhtymän jäsenenä olevan hyvinvointialueen luottamustoimeen. Vaalikelpoinen ei kuitenkaan ole valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi hyvinvointialuetta koskevia valvontatehtäviä, eikä saman hyvinvointiyhtymän palveluksessa oleva henkilö.

Vaalikelpoinen muun toimielimen kuin hyvinvointiyhtymän yhtymäkokouksen

13.6.2024

HUS/2225/2023

jäseneksi ei ole myöskään henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle toimielimessä tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

HUS-yhtymän perussopimuksessa ei ole sovittu poliittisen suhteellisuusperiaatteen soveltumisesta, joten yhtymähallituksen kokoonpanossa ei noudateta poliittista suhteellisuusperiaatetta.

Helsingin yliopisto on ehdottanut, että Kirsi Rauhalan tilalle jäljellä olevan kauden ajaksi valitaan Tiina Berg.

Päätösesitys

Yhtymähallitus päättää esittää yhtymäkokoukselle, että se

1. myöntää Kirsi Rauhalalle eron yhtymähallituksen varajäsenen tehtävästä
2. valitsee yhtymähallituksen varajäseneksi jäljellä olevan kauden ajaksi Tiina Berg.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Yhtymäkokous 13.6.2024

Päätösesitys

Yhtymäkokous päättää

1. myöntää Kirsi Rauhalalle eron yhtymähallituksen varajäsenen tehtävästä
2. valita yhtymähallituksen varajäseneksi jäljellä olevan kauden ajaksi Tiina Bergin.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Perussopimus § 10

Lisätiedot

Hallintojohtaja Lauri Tanner, etunimi.sukunimi@hus.fi

Tiedoksi

Kirsi Rauhala
Tiina Berg
ASHA-tiimi
HUS Viestintä

11 § Kansalliskielilautakunnan jäsenen valinta**Selostus****Yhtymähallitus 25.3.2024 § 41**

Esittelijä Toimitusjohtaja Matti Bergendahl
Valmistelija Hallintojohtaja Lauri Tanner

Kansalliskielilautakunnan varsinainen jäsen Mikael Forsbäck on edesmennyt ja hänen tilalleen tulee valita uusi jäsen. Forsbäckin kotipaikka on ollut Helsinki.

Kansalliskielilautakunnan jäsenen valitsee yhtymäkokous.

Kansalliskielilautakunnan jäsenen valintaa koskevat määräykset

Perussopimuksen 19 §:n mukaan kansalliskielilautakuntaan valitaan HUS-yhtymän jäsenten alueen ruotsinkieliseen kielivähemmistöön kuuluvista henkilöistä yhdeksän jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Hyvinvointialueesta annetun lain 81 §:n mukaan vaalikelpoinen hyvinvointiyhtymän toimielimiin on henkilö, joka 76 §:n mukaan on vaalikelpoinen hyvinvointiyhtymän jäsenenä olevan hyvinvointialueen luottamustoimeen. Vaalikelpoinen ei kuitenkaan ole valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi hyvinvointialuetta koskevia valvontatehtäviä, eikä saman hyvinvointiyhtymän palveluksessa oleva henkilö.

Vaalikelpoinen muun toimielimen kuin hyvinvointiyhtymän yhtymäkokouksen jäseneksi ei ole myöskään henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle toimielimessä tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Hyvinvointialuelain 61 §:n mukaan perussopimuksessa voidaan sopia, että hyvinvointiyhtymän muiden toimielinten kuin yhtymävaltuuston ja yhtymäkokouksen kokoonpano on sovittava sellaiseksi, että se vastaa hyvinvointialueen jäsenenä olevien hyvinvointialueiden aluevaltuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien aluevaaleissa saamaa ääniosuutta hyvinvointiyhtymän alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

HUS-yhtymän perussopimuksessa ei ole sovittu poliittisen suhteellisuusperiaatteen soveltumisesta, joten kansalliskielilautakunnan kokoonpanossa ei noudateta

13.6.2024

HUS/13234/2022

poliittista suhteellisuusperiaatetta.

Tasa-arvolain 4 a §:n mukaisesti hyvinvointiyhtymän toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu. Vaatimusta arvioidaan erikseen varsinaisten ja varajäsenten osalta. Jäsenissä on tällä hetkellä neljä naista ja neljä miestä. Valittava henkilö voi olla kumpaa tahansa sukupuolta.

Päätösesitys

Yhtymähallitus päättää esittää yhtymäkokoukselle, että se valitsee jäsenen kansalliskielilautakunnan jäljellä olevan kauden ajaksi.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

-.-.-.-

Yhtymäkokous 13.6.2024

Päätösesitys

Yhtymäkokous päättää valita jäsenen kansalliskielilautakuntaan jäljellä olevan kauden ajaksi.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Perussopimus 10 §

Lisätiedot

Hallintojohtaja Lauri Tanner, etunimi.sukunimi@hus.fi

Tiedoksi

Valittu jäsen
HUSin kansalliskielilautakunta, esittelijä Nina Colliander-Nyman ja sihteeri Cecilia Genberg
HUS ASHA-tiimi
HUS Viestintä